

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Alattyan Község Önkormányzata

DÁTUM (2025-2030)

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	39
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	41
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	46
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	50
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	51
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	53
1. A HEP IT részletei.....	53
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	53
Jövőképünk.....	55
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális).....	56
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	57
3. Megvalósítás.....	64
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	64
3.2 A megvalósítás folyamata.....	64
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	66
3.4 Nyilvánosság.....	66
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	68
4. Elfogadás módja és dátuma.....	69

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Alattyán Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Alattyán Jász-Nagykun-Szolnok vármegye északnyugati részén, a Jászság területén fekszik, a Zagyva folyó bal partján, annak egy gyenge ívű kanyarulatában. A település a Szolnokot Jászberénnyel összekötő 32. számú főút mentén található. Közigazgatási területe 32.426.501 m², ebből belterület 1.859.599 m², illetve a külterületen lévő zárt kert 197.585 m².

Ezen kívül a falu kiskerttel és berki erdővel, illetve a Zagyva mentén jelentős nagyságú árterülettel rendelkezik. Egész területe síkság, melynek tengerszint feletti magassága 90-91 méter. Alattyán településen vasút nincs.

A falu honfoglaláskori, korai település. Egykori tulajdonosának a Kürt-Gyarmat törzs egyik nemzetségfőjének nevét viseli, melynek jelentése: hős sólyom.

Későbbi tulajdonosai kismemesi családok, majd a premontrei rend volt. A falu a török hódoltság idején is népes település volt.

Az itt élő emberek földművelésből és állattenyésztésből éltek, a vidék remek természeti adottságokkal rendelkezett, ami a gazdának és családjának igen jó megélhetést adott. Barokk stílusú római katolikus templomának elődje 1773 és 1781 között épült, mai formáját 1908-ban nyerte el.

Írásos formában először 1209-ben a Váradi Regestrum említi, a népesség számának alakulását pedig a török hódoltság ideje óta, kb. 1550-től lehet pontosan nyomon követni.

1339-ben a település a Kun családé volt, s ekkor a Kun Gergely fia László magtalanul elhalván, Zsigmond király a falut Chyrke (Csirke) Andrásnak, Péternek és Jánosnak adta, akinek több jász település is volt már részbirtokukban. A Csirke család Abaúj vármegyében volt birtokos, de birtokain ezüst és más ércbányákat találtak, s ezért Zsigmond király Abaúj megyei birtokukat visszavette, s helyette Alattyán Jánoshida, Kér, Szentjakab, Bödönkút, Szentgyörgy és Ladány községben adományozott nekik birtokot.

Érdemes megtekinteni a község emlékműveit, a Mária-, a Szentháromság- és Nepomuki Szent János szobrot. A zsidó temetőt 1999-ben nyilvánították emlékparkká.

A település jeles szülötte Gecse Árpád (1900 – 1999) festőművész, aki a Jászság festőjeként lett híres.

Emlékét és képeit a 2000. július 9-én megnyílt Emlékház őrzi.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

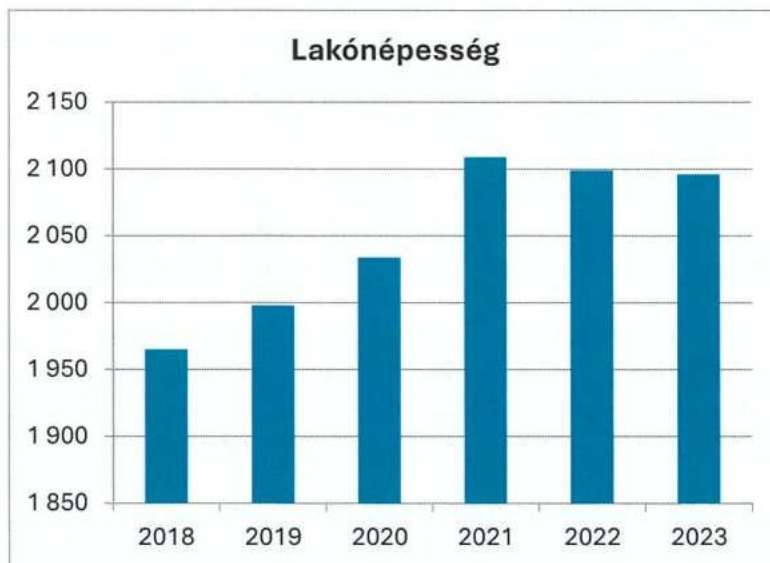
Mára a legjelentősebb vállalkozás a településen a SEI Interconnect Products Kft 130 főt foglalkoztató üzeme. A település vonzáskörzetében több üzem és gyár is működik, ahol jó eséllyel el lehet helyezkedni. A lakosságszám 2018. évhez képest növekvő tendenciát mutat. Kiugró év volt 2021, amikor a népességszám 2.109 főre ugrott. Majd az ezt követő években kisebb visszaesés volt tapasztalható.

1. számú táblázat

Lakónépesség száma az év végén

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	1 965	bázis év
2019	1 998	101,68%
2020	2 034	101,80%
2021	2 109	103,69%
2022	2 099	99,53%
2023	2 096	99,86%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2021. évtől a lakosság száma folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, mely a 2018-as bázisévhez képest mégis 106.66%-os növekedést jelent.

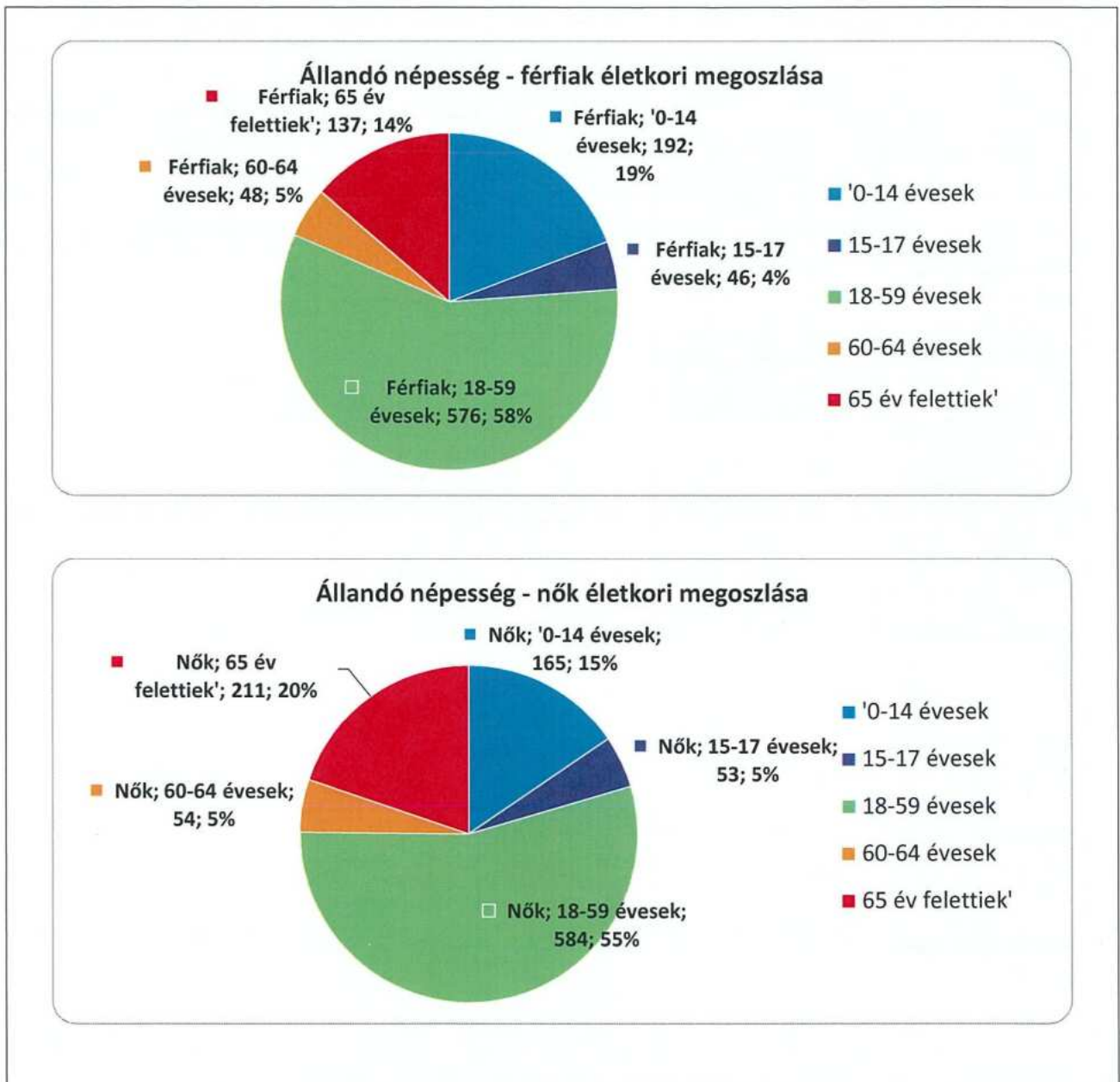
Az állandó népesség korcsoportonkénti megoszlását tanulmányozva megállapítható, hogy a település lakosságának 56.14%-a aktív korú, 18-59 év közötti, 18 év alattiak aránya 25.89%, ami azt jelenti, hogy a nyugdíjas korú (65 éven felüliek) aránya 16,84%.

2. számú táblázat – Állandó népesség

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	999	1 067	2066	48,35%	51,65%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			79	3,82%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	192	165	357	9,29%	7,99%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	46	53	99	2,23%	2,57%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	576	584	1160	27,88%	28,27%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	48	54	102	2,32%	2,61%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	137	211	348	6,63%	10,21%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az alábbi diagramokban a szembevetendő különbség az egyes korcsoportokon belüli nemek megoszlásában a 18-59 év közöttiek közül a nők vannak nagyobb arányban és a 65 éven felüliek közül is a nők száma bizonyul többnek.

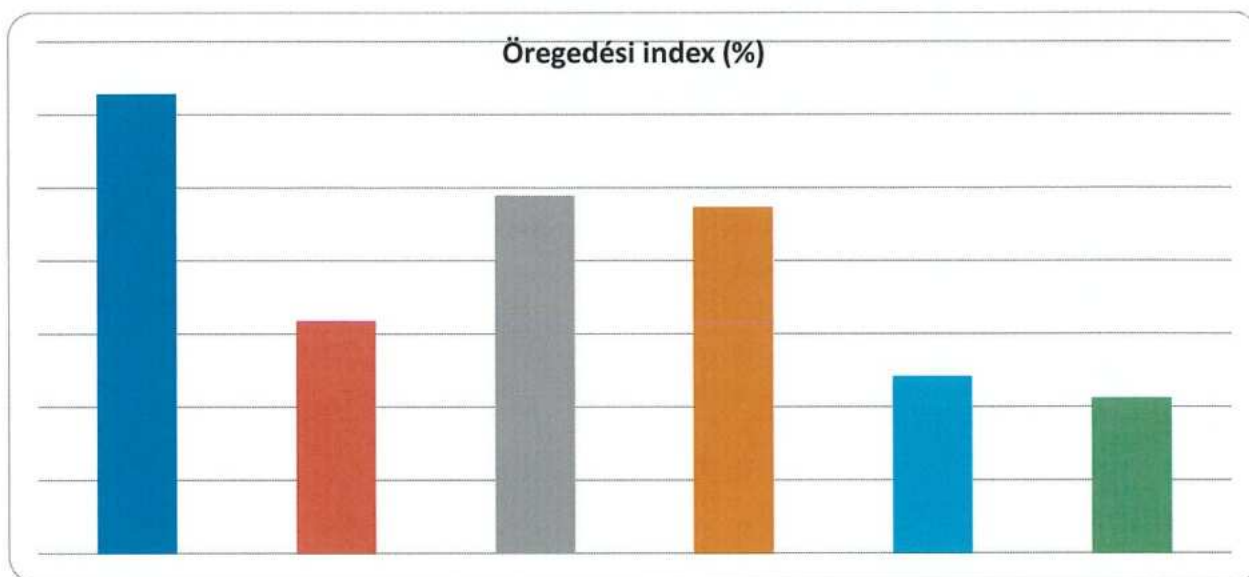
A település lakosságának száma, ha kismértékben is, de 2018 óta folyamatosan növekszik. Ez egy zárt közösségben a születések számának emelkedését jelentené, de Alattyán település nem tekinthető zárt közösségnek, hiszen folyamatosan vannak el- és bevándorlók, ami hatással van a település lakosainak összetételére – a korosztályokat is beleértve.

A 3. számú táblázat adatai alapján elkészített diagram választ ad arra, hogy Alattyán település lakossága miért mutat öregedő tendenciát. 2018-ban a 14 éven aluliak száma közel 3%-kal volt több, mint a 65 éven felüliek száma, amely különbség ezután csökkenni kezdett. Az öregedési index 2019-től folyamatosan csökkent, és 2023-ra 92,25%-ra esett vissza.

3. számú táblázat – Öregedési index

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	345	343	100,58%
2019	335	355	94,37%
2020	353	361	97,78%
2021	348	357	97,48%
2022	350	377	92,84%
2023	345	374	92,25%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti mutató alapján megállapítható, hogy Alattyán lakossága öregedő tendenciát mutat. **2018-ban** a 14 éven aluliak száma még több volt, mint a 65 éven felülieké, de ezután az öregedési index csökkenni kezdett. Az öregedési index azóta folyamatosan alacsonyabb lett, és **2023-ra 92,25%-ra** csökkent.

A 0-59 éves korosztályig az állandó népességben belül magasabb a férfiak aránya, ezt követően a tendencia megfordul, és főként a 65 év feletti korosztályban jelentősen magasabb a nők száma.

2016-2023 között a 65 év feletti állandó lakosok száma évről évre nőtt, míg a 0-14 éves korosztály száma 2017 után csökkent, de 2019 és 2020 között volt egy kisebb növekedés. Az ilyen növekedés kedvező az öregedési rátát tekintve, de figyelembe kell venni a településről történő elvándorlást is, amely különösen a fiatalok és az aktív korosztály esetében figyelhető meg.

A rendszerváltás előtt Jászberény közelsége határozta meg a munkaképes lakosság munkahely kereseti irányát, a Hűtőgépgyár, Aprítógépgyár sok ember számára biztosította a megélhetést. Persze az elmúlt 5-6 év rengeteg változást hozott a munkahelyek tekintetében. A Jászságban, így településünk közelében is több kisebb üzem, gyár ad munkalehetőséget a térségben élő emberek számára. Napjainkban a helyi SEI Interconnect Products KFT, a Tejtermelő Kft., néhány helyi kisebb vállalkozás, az önkormányzat és intézményei biztosítanak helyben munkalehetőséget a lakosság egy része számára, de többen dolgoznak a Jászberényben vagy a Jászfényszaruiban lévő üzemek valamelyikében, esetleg még távolabb.

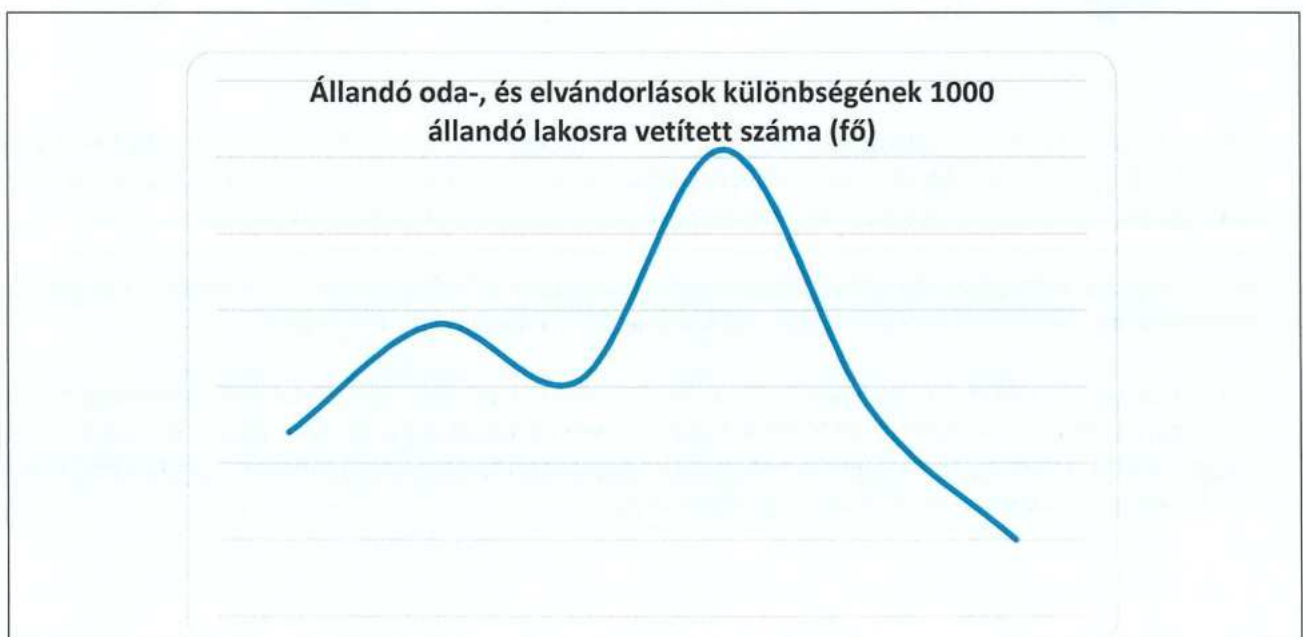
A mezőgazdasági gazdálkodásnak most is meghatározó szerepe van. Néhány magánszemély viszonylag nagy területen gazdálkodik, főleg a gabonatermesztés dominál. Egyre kevesebben, de még mindig vannak, akik főképp az alacsony iskolázottságuk miatt nem kapnak máshol munkát, ezért a településen szervezett közfoglalkoztatás keretén belül jutnak rendszeres jövedelemhez, vagy a helyi gazdálkodóknál vállalnak alkalmi munkát, vagy egyéb jövedelemből pl. a gyermekeik után járó családi pótlékból, gyermekgondozási segélyből, támogatásból próbálnak megélni.

A fiatalok többsége érettségi és a felsőfokú végzettség megszerzése után már vissza sem jönnek a faluba, inkább a városokban keresik a megélhetés lehetőségét.

4. számú táblázat – Belföldi vándorlások

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	4,09
2019	18,17
2020	10,91
2021	41,03
2022	7,13
2023	-10,01

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az utóbbi években (4.számú táblázat és hozzátartozó diagram) egyre inkább tapasztalható, hogy az elvándorlások csökkenő iránya figyelhető meg, mely kedvező jel a település népességét illetően.

A településről történő elvándorlásnak több oka van. Ezek közül az egyik legfontosabb, hogy a településnek nincs visszahúzó ereje, hiszen a felnőtt fiatalok egy része más településen kezdi meg önálló életét. Elköltözik a faluból, mert a felmenőin kívül nem köti őket ide semmi, vagy már az általános iskolai tanulmányaikat sem itt folytatták, helyi barátságok nem születtek. Sok esetben a megszerzett szakmában sem tudnak a közelben elhelyezkedni, ami azt eredményezi, hogy máshol keresik a boldogulást.

5. számú tábla – Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	2,56
2019	-6,56
2020	3,97
2021	-9,17
2022	7,60
2023	3,81

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes születés/halálozás folyamatát elemezve megállapítható, hogy az elmúlt években a természetes szaporodás többnyire negatív irányú volt, különösen 2019-ben és 2021-ben, amikor a halálozások száma meghaladta a születéseket (-6,56 fő/1000 fő illetve -9,17 fő/1000 fő). Ugyanakkor 2020-ban, 2022-ben és

2023-ban pozitív különbözetet figyelhetünk meg, ami a születések magasabb számát jelzi, mint a halálozások (3,97 fő/1000 fő, 7,60 fő/1000 fő, 3,81 fő/1000 fő).

Összegezve elmondható, hogy bár a település lakossága a 2016-2021 időszakban folyamatosan gyarapodott, mindezek mellett azonban még így is jelentkezik településünkön az elöregedés folyamata, mely a jövő nemzedéke számára nagy szolidaritást és társadalmi felelősségvállalást fog igényelni. Tekintve, hogy az Esélyegyenlőségi Program egyik célcsoportja az idős korosztály, így a demográfiában bekövetkező változások hatást gyakorolnak e célcsoport esetében a program felmérési eredményeire, valamint intézkedési tervére.

Értékeink, küldetésünk

Alattyan Község Önkormányzatának Képviselő-testülete és szervei döntésein keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén, hiszen a jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl a település nem önkormányzati fenntartású intézményeivel, társszervekkel, civil szerveződésekkel, egyházzal, önszerveződésekkel, társulásaival, egyesületeivel, és alapítványokkal közösen törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.

Szolidaritás:

Településünk minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése, amely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok fogyatékosokkal élők társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit. Ennek érdekében kívánjuk megszüntetni a fennálló fizikai és információs akadályokat. A település összetartó közösségéből meríthet még erőt, a lokálpatriotizmus kimondottan erős. Küldetésünk ezeknek az értékeknek a kiaknázása és az összetartó közösséggel karöltve a település vezetése egy virágzó, és szolgáltatásaiban is bővülő Alattyan kimunkálkodásán fáradozik.

Méltányos bánásmód

A megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére. Olyan pozitív méltányos intézkedések kidolgozására törekszünk, amelyek elősegítik az érintettek társadalmi és foglalkoztatási pozíciójának javulását és ezen tendencia megőrzését.

Pozitív diszkrimináció lehetősége

Az EU lehetővé teszi a nemek szerinti eltérő bánásmód bizonyos formáit, ha annak célja kizárólag az, hogy kiküszöbölje a múltban elszenvedett hátrányos megkülönböztetés hatásait. A pozitív diszkrimináció csak egy lehetőség, amire az EU nem kötelezi a tagállamokat. A pozitív diszkriminációt leggyakrabban a munkaerő-piaci érvényesülés és a közéletben való részvétel segítésére alkalmazzák.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Alattyan település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv

megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása

- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: Európa 2030 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Alattyan Község Önkormányzatának Képviselő-testülete és szervei döntésein keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén, hiszen a jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl a település nem önkormányzati fenntartású intézményeivel, társszervekkel, civil szerveződésekkel, egyházzal, önszerveződésekkel, társulásaival, egyesületeivel, és alapítványokkal közösen, törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.

A célcsoportokat érintő szociális ellátási formákhoz való hozzájutás az alábbi törvények, rendeletek alapján vehetők igénybe.

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- továbbá a 63/2006. (III. 27.) Kormányrendelet a pénzübeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályozása
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi ellátásokról szóló rendelkezések.

- Alattyan Község Önkormányzata Képviselő-testülete 11/2021 (V.11.) önkormányzati rendelete a települési támogatásokról.
- Alattyan Község Önkormányzata képviselő-testülete 1/2025. (II. 26.) Önkormányzati rendelete a 2025. évi költségvetéséről.
- Alattyan Község Önkormányzata képviselő-testülete 6/2018. (III. 28.) Önkormányzati rendelete az otthonteremtés önkormányzati támogatásáról.
- Alattyan Község Önkormányzata képviselő-testülete 15/2015. (X. 30.) Önkormányzati rendelete a szociális tüzelőanyag támogatás helyi szabályairól
- Alattyan Község Önkormányzata képviselő-testületének az önkormányzati lakások bérletéről szóló 5/2024.(I.30.) határozat

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya elfogadta a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1619/2021. (IX. 3.) Korm. hat.], 2021-ben készült el a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Alattyan Község Önkormányzatának célja, hogy megfogalmazza a település hosszú távú jövőképét, és ahhoz igazítja középtávú fejlesztési céljait. A program figyelembe veszi Alattyan Község Önkormányzatának mindazon dokumentumait, melyek kitérnek az esélyegyenlőség megvalósítására, így különösen:

- Az Alattyan Óvoda Pedagógiai programja,
- Általános Iskola Pedagógiai programja
- Alattyan Község Szociális Intézménye Szakmai Programja
- Alattyan Község Önkormányzata Képviselő-testületének 30/2025.(III.24.) határozatával elfogadott 2025-2029 évekre szóló gazdasági programja. A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtható feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Alattyan Szolnoktól északra, Jászberénytől délkeletre, Jászapátitól délnyugatra fekszik. A 32-es úton közelíthető meg, Szolnok irányából Jászsalsószentgyörgyön és Jánoshidán keresztül. Teljes területe sík, a tengerszint feletti magasság 90-91 méter. A település a Zagyva-folyó bal partján fekszik. Észak-alföldi régió, Jász-Nagykun-Szolnok megye, Jászberényi kistérség, Jászapáti járás, amely összesen kilenc településből áll. Alattyan község Önkormányzata saját maga gondoskodik az egészségügyi és szociális ellátásról, a bölcsődei és az óvodai nevelésről-gondozásról. Az önkormányzat személyes gondoskodás keretében családsegítési szociális alapszolgáltatást biztosít, valamint a gyermekvédelmi rendszer működtetése részeként személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásként gyermekjóléti szolgáltatást Jászapáti Város Önkormányzatával kötött ellátási szerződés alapján biztosítja.

Alattyan községben az Általános Iskola a Klebersberg Központ fenntartásban működik. A közösségi élet színterének fenntartója és működtetője az Alattányi Önkormányzat.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze a 2/2012 (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete alapján. E mellett támaszkodtunk egyéb adatszolgáltatásokra pl.: partnerek által nyújtott adatszolgáltatásra. Mindezek alapján vázoltuk fel a település átfogó helyzetképét esélyegyenlőségi szempontból. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs, nem tudunk adatot szolgáltatni és problémát beazonosítani.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, kiszorulás az életlehetőségekből, mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli hiányosságokban mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezethetnek. A szegénység kialakulásának okai többek között a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére, a fekete munkavégzésre, az oktatás és képzés hiányosságaira, egyéni és családi válsághelyzetekre, valamint a megfelelő ellátásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A **3.1. számú táblázat** az SZJA adófizetők számát és jövedelmi helyzetét mutatja be a **2018-2023** közötti időszakban. Az adatok alapján megfigyelhető, hogy az SZJA adófizetők közül a **0-1 millió forintos jövedelemsávba** tartozók arányának csökkenése figyelhető meg az évek során. 2018-ban az SZJA adófizetők **32,39%-a** tartozott ebbe a jövedelmi sávba, míg 2022-re ez az arány **22,84%-ra** csökkent, ami azt jelzi, hogy a településen egyre többen keresnek alacsonyabb jövedelmet. Ezzel párhuzamosan az alacsony jövedelmű csoportok aránya az SZJA adófizetők között is csökkent.

Sok esetben megfigyelhető az időszakos, alkalmi nem bejelentett munkavégzés, akár a nyári mezőgazdasági munka, akár az építőipari segédmunka, melynek bérkifizetései nem jelentkeznek az adózott jövedelmek között. Mindezek mellett 2020-ban bevezetésre került a 4 vagy több gyermeket szült nők teljes adómentessége, mely egyes esetekben a roma családoknak pozitív diszkriminációt jelenthet a jövedelmi helyzetükben.

A mélyszegénységet kizárólag anyagiakkal nem lehet kompenzálni, hiszen a folyamatos támogatásból nem válik műveltebbé, nem tud egészségesen táplálkozni, nem lesz iskolázottabb, és az ügyintézés terén is komoly hátrányok érik. A kevésbé képzett réteg nem tud elhelyezkedni, és ez természetesen együtt jár a szegregációval és a társadalom negatív megítélésével a mélyszegénységben élőkkel szemben.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	48,60	32,39
2019	48,00	26,36
2020	48,92	29,62
2021	48,74	26,71
2022	48,72	22,84
2023	0,00	0,00

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

2019-től a Covid általi pandémia hatására a munkanélküliek száma emelkedni kezdett, majd 2021-ben lecsökkent a pandémia előtti szintre, ami nagyjából 4,5% az állandó népességhez viszonyítva.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	3,43	5,64	4,54%
2019	4,99	4,17	4,58%
2020	5,03	5,26	5,15%
2021	4,78	4,20	4,49%
2022	4,58	3,53	4,06%
2023	3,66	3,26	3,46%

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	61	61	68	61	56	48
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	5,00	4,00	5,00	4,00	7,00	0,00
	%	8,20%	6,56%	7,35%	6,56%	12,50%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	6,00	7,00	9,00	8,00	7,00	9,00
	%	9,84%	11,48%	13,24%	13,11%	12,50%	18,75%
26-30 év (TS 039)	Fő	8,00	6,00	4,00	7,00	9,00	9,00
	%	13,11%	9,84%	5,88%	11,48%	16,07%	18,75%
31-35 év (TS 040)	Fő	5,00	8,00	6,00	5,00	6,00	4,00
	%	8,20%	13,11%	8,82%	8,20%	10,71%	8,33%
36-40 év (TS 041)	Fő	6,00	6,00	7,00	6,00	2,00	1,00
	%	9,84%	9,84%	10,29%	9,84%	3,57%	2,08%
41-45 év (TS 042)	Fő	8,00	9,00	8,00	8,00	2,00	9,00
	%	13,11%	14,75%	11,76%	13,11%	3,57%	18,75%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	11,00	10,00	8,00	6,00	3,00
	%	4,92%	18,03%	14,71%	13,11%	10,71%	6,25%
51-55 év (TS 044)	Fő	8,00	1,00	7,00	2,00	6,00	5,00
	%	13,11%	1,64%	10,29%	3,28%	10,71%	10,42%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	5,00	6,00	3,00	2,00	2,00
	%	4,92%	8,20%	8,82%	4,92%	3,57%	4,17%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	9,00	4,00	6,00	10,00	9,00	6,00
	%	14,75%	6,56%	8,82%	16,39%	16,07%	12,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma az aktív korú lakosság körében 3,46%-ot tesz ki 2023-ban, ami az elmúlt évek adatait figyelembe véve 4-5% között mozgott. Alattán község tekintetében 2018-2023 közötti időszakot vizsgálva, az álláskeresők aránya nagyjából 4-5%-os szinten stagnált. Fontos megemlíteni, hogy a nyilvántartott munkanélkülieken kívül vannak olyanok is, akik esetleg nem regisztrálták magukat a Munkaügyi központban, vagy már kiestek az ellátási rendszerből, így róluk nincsenek konkrét adatok.

A munkavállaláshoz szükséges a megfelelő rátermettség és a megfelelő hozzáállás, amit részben a gyerekkori példa, a család és a kultúra is befolyásol. Cél, hogy minél több ember aktívan dolgozzon, és elismerje, hogy munkája hozzájárul a társadalom és a gazdaság fejlődéséhez. Ehhez szükséges, hogy az aktív korú lakosság felismerje ezt az értéket, és elkötelezetten keresse a munka lehetőségeit.

A munkanélküliség problémája nem csupán a település szintjén, hanem makroszinten is jelentős. A pályakezdők, a kisgyermekes anyák, a túlképzettek és az idősebb munkavállalók mind olyan csoportok, akiknek gyakran nehézséget okoz a munkaerőpiacon való elhelyezkedés. Bár az állam próbál beavatkozni, például adókedvezményekkel vagy foglalkoztatáspolitikai intézkedésekkel, teljes körű intézkedések nélkül nem lehet garantálni, hogy minden munkanélküli ember munkát talál.

Alattyan településen 2021-ben az aktív korúak számához viszonyítva – ami a lakosság kb. 62-65%-át teszi ki – a nyilvántartott munkanélküliek aránya 4,5% volt. A legnagyobb számban a védett korúak (60 éves és idősebbek) voltak nyilvántartva. 2021-ben 10 főt tett ki az ilyen munkanélküliek száma a 61-ből. A nemek arányát tekintve, ha kismértékben is, de a nők nagyobb arányban képviseltették magukat, főleg a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők körében. Ez az arány 2021-ben 47,83%-ot tett ki, míg az összes nyilvántartott munkanélküli körében a nők aránya szintén magas volt, és az adatok szerint a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek közül 47,37%-ot tett ki. (3.2.1., 3.2.2., 3.2.3. táblázatok)

Részletezve a korcsoportonkénti nyilvántartott álláskeresők számát, meglehetősen változatos képet láthatunk. A legnagyobb arányt 2017-ben tapasztaltuk a 41-45 évesek körében, ekkor 14 fő regisztrált munkanélküli volt. 2020-ban a COVID-19 járvány következtében, mely világszerte gazdasági visszaesést okozott, a nemzetközi nagyvállalatok működését is negatívan befolyásolta. Az alkatrész- és nyersanyaghiány következtében a munkalehetőségek beszűkültek, különösen az összeszerelő üzemekben. Ez munkanélküliséget, illetve munkaórák csökkenését eredményezte, ami minden korosztályt érintett. A közép- és kisvállalkozások, melyek a nagyvállalatok beszállítói voltak, szintén komoly veszteségeket könyveltek el, tovább csökkentve a munkavállalási lehetőségeket.

A KSH kimutatása szerint 2023 júliusában az országos munkanélküliségi ráta 3,9%-ot tett ki.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	31,15	47,37
2019	31,15	47,37
2020	36,76	60,00
2021	37,70	47,83
2022	39,29	54,55
2023	37,50	55,56

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatására kicsi az esély – a legtöbb munkahelyen elvárás a nyolc általános megéléte, ennek hiányában ezek az emberek képzettséget nem igénylő alkalmi munkákat kaphatnak szezonálisan a mezőgazdaságban, vagy a közfoglalkoztatási program keretében jutnak határozott idejű munkalehetőséghez. (3.2.4. számú táblázat)

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	61	7	11,48%	35	57,38%	19	31,15%
2019	61	6	9,84%	24	39,34%	31	50,82%
2020	68	3	4,41%	31	45,59%	34	50,00%
2021	61	4	6,56%	30	49,18%	27	44,26%
2022	56	4	7,14%	33	58,93%	19	33,93%
2023	48	1	2,08%	22	45,83%	25	52,08%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

2011. szeptember 1-jén hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A közfoglalkoztatás szervezését Alattyán Község Önkormányzata látta és látja el. A munkaügyi feladatokat jelenleg közfoglalkoztatási ügyintéző végzi. 2023. évben három programmal indultunk 15 fő bevonásával.

A mezőgazdaság programban továbbra is növénytermesztéssel és állattenyésztéssel foglalkozunk. A szociális jellegű programban résztvevők az utak kövezésében és árkok takarításában vesznek részt, míg a hosszabb időtartamú programban résztvevők az önkormányzat intézményeiben nyújtanak segítséget.

A közfoglalkoztatottak száma évről évre csökken, melynek oka az aktív lakosság a jobb megélhetés reményében városban, cégeknél, és a helyi kiscégnél vállal munkát. Egyes közfoglalkoztatottak egészségi állapotuk miatt nem tudnak cégeknél elhelyezkedni. A közfoglalkoztatottak egy része intézményben, és az önkormányzat ingatlanain dolgozik.

A közfoglalkoztatás leginkább azok számára ad lehetőséget a munka világában, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, életkörülményeik miatt nem tehetik meg, hogy máshol vállaljanak munkát, vagy nem akarnak/nem tudnak más településen munkát vállalni. A közmunka programban dolgozók zöme roma származású.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	57	46
2019	42	32
2020	57	27
2021	29	22
2022	23	18
2023	17	17

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A Jász–Nagykun–Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya fogadja az álláskeresőket. A Foglalkoztatási Osztály a munkaerő piaci képzések bonyolításában, a képzések felkutatásában, pályaválasztási tevékenységben is részt vesz. A Foglalkoztatási Osztály együttműködik Alattyán Község Önkormányzatával. Alattyán község a 32-es főút mellett fekszik Jászberény és Szolnok között, a VOLÁN járatok sűrűn közlekednek így a munkába járás Jászberény és Szolnok viszonylatában könnyen megoldható. A más településen lévő üzemek egy része saját maga megoldja a dolgozóinak a munkába el- és hazajutását. Hátrány, hogy a településnek nincs vasúti összeköttetése, a legközelebbi vasúti közlekedési lehetőség Jászberényben, illetve Jászboldogházán van. A településen a SEI Interconnect Products Kft., mint legnagyobb foglalkoztató működik. A település egyéb intézményeiben zömmel a helyi lakosok dolgoznak. Az aktív korú lakosság nagyobb hányada vidékre jár el dolgozni, mint Jászberénybe, Jászfényszarura, Szolnokra.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A településen igény esetén a dolgozni vágyó fiatal nappali tagozaton tanuló diákok diákmunkán vehetnek részt. 2023. évben 3 fő vett részt nyári diákmunkán. A diákmunka szervezése a Foglalkoztatási Osztályon keresztül pályázat útján történt.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	61	7
2019	61	6
2020	68	3
2021	61	4
2022	56	5
2023	48	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Amennyiben lehetőség adódik, az önkormányzat a közfoglalkoztatásban résztvevők részére biztosítja a képzésen való részvétel lehetőségét.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben a közfoglalkoztatásban résztvevők közül dolgoznak néhányan, akik takarítási, kertrendezési feladatokat látnak el.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésre vonatkozóan jelzés nem érkezett.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Internet elérhetőséggel az oktatási intézményeink, a Művelődési ház és a szociális intézmények is rendelkeznek.

3.2 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt az elmúlt években többször is módosították, melynek vonatkozó előírásait Alattyán Képviselő-testülete rendeletébe beépítette. Az aktív korúak ellátásának szabályozása is e törvény keretei között történik, de az ellátást a járási hivatalok folyósítják.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	61	4,78%	17	27,87%
2019	61	4,66%	13	21,31%
2020	68	5,15%	20	29,41%
2021	61	4,34%	14	22,95%
2022	56	4,08%	16	28,57%
2023	48	3,49%	17	35,42%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)	Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)			Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	16	26,23%	20	33,48%	33	54,10%
2019	10	16,39%	11	17,64%	23	37,70%
2020	11	16,18%	16	22,81%	31	45,59%
2021	12	19,67%	13	21,77%	26	42,62%
2022	10	17,86%	14	25,77%	26	46,43%
2023	5	10,42%	7	14,67%	22	45,83%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	12
2019	11
2020	10
2021	7
2022	8
2023	5

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	912	0	0,00	43,75	78,51	100,00
2019	910	0	0,00	43,63	79,56	100,00
2020	910	2	2,20	43,74	81,10	100,00
2021	909	0	0,00	43,67	81,41	100,00
2022	885	0	0,00	39,44	84,29	100,00
2023	884	0	0,00	39,37	83,82	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Alattyan községben 2018 óta csökkent a lakásállomány, amely 2023-ra 884 lakásra csökkent. Ez leginkább annak köszönhető, hogy vannak olyan elhanyagolt ingatlanok, amelyek lakáscélra teljesen alkalmatlanok, néhányuk elbontásra került. Az újonnan épített lakások száma elenyésző:

2020-ban csupán 2 új lakás épült. A vezetékes ivóvíz minden lakással ellátott portára be van vezetve, és a szennyvíz-hálózatra a lakások 83,82%-a csatlakozott 2023-ra, ami folyamatosan növekedett az évek során. Az elhanyagolt ingatlanok és a lakásállomány csökkenése mellett a település közműellátottsága javult, különösen a szennyvízhálózat kiépítettsége tekintetében.

a) bérlakás-állomány

Alattyan Község Önkormányzata tulajdonában 3 olyan bérlakás van, melyek költségáron vannak kiadva, valamint további 1 piaci alapú bérlakás is van tulajdonában.

b) szociális lakhatás

Alattyan Község Önkormányzata jelenleg 5 szociális bérlakással rendelkezik. Ezek mindegyikében laknak jelenleg is.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az Önkormányzat nem rendelkezik nem lakáscélra kiadható ingatlannal.

e) lakhatást segítő támogatások

Alattyan Község Önkormányzatának Képviselő-testületének az otthonteremtés önkormányzati támogatásáról szóló 6/2018.(III.28.) önkormányzati rendelt 1.§ 1. pontja értelmében a községben lakó fiatal házaspárok, bejegyzett élettársak lakás, ház Alattyanon történő vásárlását követően otthonteremtési támogatásban részesülhetnek. Egyedülálló igénylő szintén támogatásban részesülhet.

f) eladósodottság

A településen adósságcsökkentési támogatás nincs.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	6
2019	n.a.	86
2020	n.a.	116
2021	n.a.	119
2022	n.a.	105
2023	n.a.	79

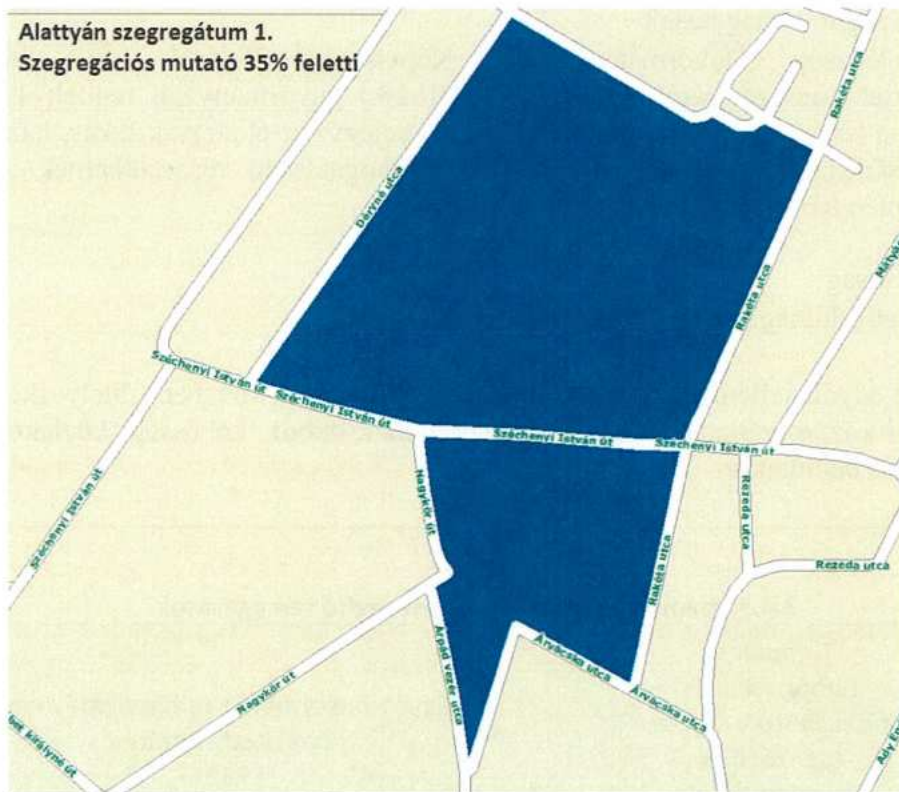
Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

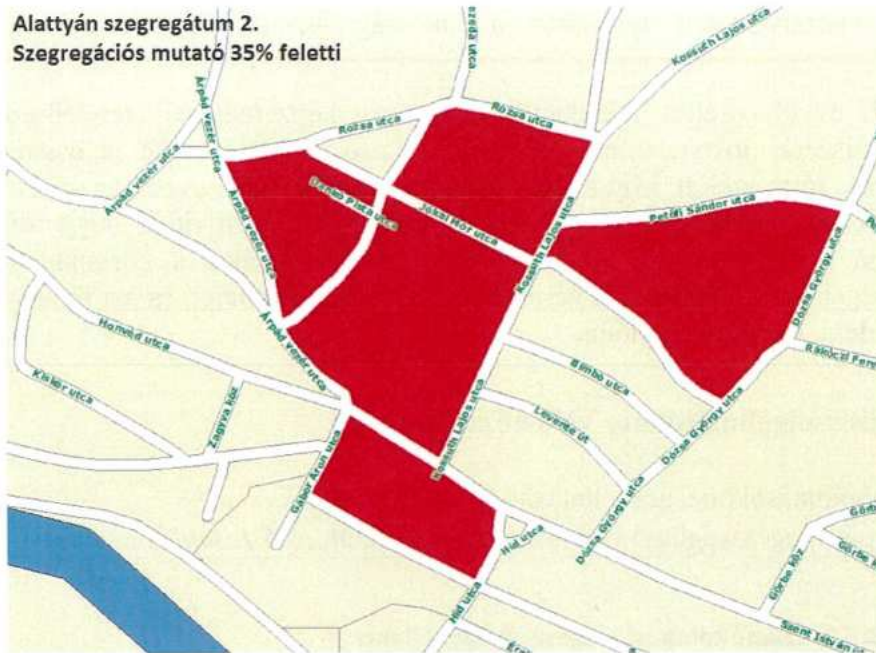
- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A szegregáció, mint jelenség azt jelenti, hogy a településen belül a különböző társadalmi rétegek, etnikai csoportok stb. lakóhelye erősen elkülönül egymástól. A szegregáció együtt jár a jövedelmi viszonyok és települési infrastruktúra lényeges egyenlőtlenségeivel.

Alattyan belterületén a korábbi időszakokhoz hasonlóan, még van szegregált terület, ahol leginkább a kisebbségi lakosság él. A területek jól megközelíthetőek, szilárd útburkolatú utak vannak ott is, a település központjától sincsenek messze. Az itt lévő ingatlanok közműellátottsága megfelelő, minden lakásban van áram és vezetékes víz, a földgáz nem mindegyikben.

Alattyan szegregátum 2.
Szegregációs mutató 35% feletti

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

A Déryné u. és Rakéta u. (Csikókert) területen kialakított építési telkeket kedvező áron, esetenként tartós használatba adással kínálta az önkormányzat, ezzel a szegényebb lakosoknak biztosított letelepedéshez, lakhatáshoz lehetőséget. Az itt letelepedettek szegényes körülmények között éltek. A meglévő lakások szegényesek, környezetük elhanyagolt, gondozatlan. Az aktív korúak nem rendelkeznek rendszeres munkából származó jövedelemmel, kevés volt a foglalkoztatott, több gyermeket neveltek és nevelnek. Jórészt a gyermekek után járó ellátások képezik a megélhetés alapját.

A település központi részén a régi típusú, megüresedett, komfort nélküli épületekbe a 70-es, 80-as években települtek be alacsony képzettségű, szegénységben élő, rendszeres keresettel nem rendelkező személyek, több esetben környező településről és a közeli városból. Az újonnan szociálpolitikai támogatás igénybevételével épített lakások komfort-fokozata magasabb, mint a régi típusú épületeké.

Ez a státuszú lakosság azóta is folyamatosan újratermelődik, azonban szemléletükben, a munkához való hozzáállásukban némi pozitív változás figyelhető meg. Többen közülük hajlandóak munkát vállalni, de könnyen fel is adják azt.

A területen a szociális és gyermekjóléti ellátások folyamatosan biztosítottak. Ez azt jelenti, hogy nemcsak a kötelező szolgáltatások (családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás) működnek, ezen túlmenően számos olyan foglalkoztatási program valósul meg, amely a szegregátumban élők életminőségének jobbítását célozza meg. A foglalkoztatottság növelésével (főleg közfoglalkoztatási programok), közfoglalkoztatás-képzéssel, (munka-tanulás) módszer segítségével a célcsoport gyakorlatorientált képzéseken sajátított és sajátíthat el új ismereteket.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A településen 40-50 évvel ezelőtt betelepült alacsony képzettséggel rendelkező, szegénységben élő, rendszeres jövedelemmel nem rendelkező emberek most is hasonló körülmények között élnek, mint azelőtt. Minden épületben van áramellátás, és be van vezetve a víz. Az épületeik mostanra lelakottak, környezetük elhanyagolt. Nem ritka, hogy több generáció él együtt ma is. A fiatal felnőttek egy része – kihasználva a kormányadta otthonteremtési lehetőségeket – a településen vásárol régi eladó lakóépületet, és azt felújítva próbál önálló életet kezdeni, családot alapítani.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az alábbi táblázat a település egészségügyi ellátása alapján készült. (3.6.1. táblázat)

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	1	0	30,41
2019	1	0	0	1	116	18,76
2020	1	0	0	1	122	19,30
2021	1	0	0	1	97	18,53
2022	1	0	0	1	136	19,20
2023	1	0	0	1	137	18,32

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

A településen háziorvosi szolgálat működik. A háziorvosi álláshely jelenleg betöltött. Az háziorvosi ellátás vállalkozó háziorvos közreműködésével valósul meg a településen. A rendelés a hét minden munkanapján felnőttek és gyermekek részére rendelkezésre áll. Az önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról. Az ügyeleti ellátást az Országos Orvosi Ügyelet Egészségügyi Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság Jánoshida Központi Orvosi Ügyelet látja el. A védőnői ellátást egy védőnő biztosítja. Ő 2023. júliusától a szolnoki Hetényi Géza Kórház és Rendelőintézet foglalkoztatása alatt áll. A fogorvosi ellátás vállalkozó fogorvos közreműködésével valósul meg: heti három alkalommal rendel.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A védőnő a háziorvossal együttműködve rendszeresen végez szűrővizsgálatokat a felnőtt lakosság egészség védelmének megőrzése érdekében. A védőnői státuszvizsgálatokat 2017. szeptember 1-jétől felváltották a koragyermekkorai program keretében végzendő védőnői szűrővizsgálatok, amelyek a szülői kérdőív kitöltésével a szülői megfigyelés által a gyermekek fejlődését vizsgálja. A szülői megfigyelésen alapuló kérdőív célja a szülők gyermekeik fejlődésével kapcsolatos ismereteinek bővítése a védőnők, házi/gyermekorvosok munkájának segítése. A kérdőív segítségével a szülők tapasztalatai is bekerülnek a rendszerbe, annak érdekében, hogy időben felfedezhetőek legyenek azok a problémák, amelyeket a korai intervencióval befolyásolni lehet. A szülői kérdőív érinti a nagymozgás, finommotorika, kommunikáció, beszéd, értelmi és szociális fejlődést. A szülői kérdőívet 1 hónapos és 6 éves kor között összesen 12 alkalommal kell a szülőknek kitölteniük. Mammográfia, méhnyakrákszűrés, (a vizsgálatokat a Jászberényben található kórházban végzik). 2023. évtől a Hetényi Géza Kórház és Rendelőintézet jóvoltából a településre is ellátogat a szűrőbusz, helybe hozva az egyes szűrővizsgálatok lehetőségét, amely a lakosság számára ingyenes.

c, fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Alattyanon a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek szakszerű ellátását megbízási szerződés alapján gyógypedagógusok (logopédus és „a tanulásban akadályozottak” szakos gyógypedagógiai tanár) látják el. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekeket az intézményben dolgozó fejlesztőpedagógus végzettséggel rendelkező óvodapedagógus fejleszti a szakvéleményben leírt óraszámban. Az 5. életévüket betöltött gyermekek számára minden nevelési év elején részképesség és logopédiai szűrést végez el a Pedagógiai Szakszolgálat. A valamilyen probléma miatt kiszűrt gyermekek részére heti rendszerességgel logopédus és fejlesztőpedagógus foglalkozik. A fejlesztést segítő szakképzett munkatársakat a Jász- Nagykun-Szolnok-Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Jászapáti tagintézménye biztosítja az óvoda számára, egyre inkább tapasztalható a szakemberhiány. Az elmúlt 4 tanévben óvodába járó gyerekek közül néhányanak szüksége volt fejlesztő pedagógus közreműködésére.

	kiscsoport		középső csoport		nagy csoport	
	SNI	BTMN	SNI	BTMN	SNI	BTMN
2019/2020	1	1	-	-	3	-
2020/2021	1	-	1	-	2	1
2021/2022	0	-	0	4	3	3
2022/2023	2	1	2	2	3	5
2023/2024	összesen 5 fő sajátos nevelési igényű gyermeknek van szüksége fejlesztő pedagógusra.					

Az Általános Iskolában az SNI és BTMN küzdő gyermekek számára is biztosított a szakszerű ellátás. 2021. óta 2 gyógypedagógus áll rendelkezésre.

	SNI / BTMN
2020/2021	14/18
2021/2022	10/23
2022/2023	13/20
2023/2024	7/21

(Az itt megjelenített adatok a helyi köznevelési intézmények nyilvántartása alapján került megadásra.)

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat tulajdonában lévő épületben az INNOVEN Kft. által előállított étel biztosítja a napi meleg étkezést az óvodáskorú, az iskoláskorú gyermekek, idősek, és a munkahelyi étkezők, és 2023. május 2-tól a bölcsődés gyermekek számára is. Az étkeztetésben előtérbe helyezik a törvényi előírások betartását. Szakember vizsgálja milyen minőségű ételek készüljenek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Időszakosan a Gecse Árpád Községi Színtér és Könyvtár programkeretén belül a nagyteremben heti egy alkalommal jóga klub, és zumba klub működik, a résztvevők száma 10-15 fő. Évente egy alkalommal vállalkozó rendezésében a sportpályán kerül megtartásra a mára már hagyománnyá vált Zsíros kenyér Kupa, kispályás labdarúgó rendezvény. A rendezvényre érkeznek a környező településekről és messzebből is focizni vágyók. A győztes csapatokat jutalmazzák. Az általános iskolában tornaterem áll rendelkezésre a sportolni vágyók részére.

A településen van kondipark is, amely további lehetőséget jelent az erőnlét fenntartását biztosító sporteszközök használatának.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen az Idősek Klubja étkeztetést, házi segítségnyújtást, idősek nappali ellátását, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, valamint a településen élő és a szociális bérletben élő demensek ellátását végzi.

A napi egyszeri meleg étkezés biztosítása az önkormányzat tulajdonában álló főzőkonyháról biztosított, „A” és „B” menüből lehet választani. A személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatások a lakosság minden célcsoportját megcélazza. Az étkeztetés és a házi segítségnyújtás a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (1) bekezdésében meghatározott szempontok szerint történik. A házi segítségnyújtásban lévők gondozását egy fő szakképzett gondozó végzi. 2017. január 1. napjától a Jászapáti Család – és Gyermekjóléti Központ tesz eleget a Gyvt. 39-40. §, és az Szt. 64 § alapján tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával. Figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások iránti szükségletét, gyermekvédelmi és egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét. Tevékenységi köre, a szociális, vagy a mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízis helyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzésére a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatásra irányul. Prevenációs tevékenysége között szerepel adományok kiosztása. A szociális ellátórendszerben jelenik meg az európai uniós támogatással a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében fogyasztási cikkek tartalmú csomagok kiosztása különböző korosztályú társadalmi csoportoknak. Ez mind a könnyebb megélhetést, felzárkózást hivatott biztosítani.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Településünkön az általános iskola szervezésében tart a rendőrség drogprevenációs előadást. A drog mind használók terén, mind árusítók vonatkozásában, - mint minden környékbeli településen – Alattyánon is egyre jelentősebb probléma. A jogszabályok szigorítása és a rendőrség fokozott tevékenysége is hozzájárulhat azonban a növekvő tendencia letöréséhez, visszaszorításához.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A településen a hátrányos megkülönböztetés nem jellemző, az egyenlő bánásmód minden esetben érvényesül a szolgáltatások igénybevételekor.

h) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Pozitív diszkriminációként jelenik meg a felsőfokú oktatásban résztvevő hallgatók számára a Bursa Hungarica ösztöndíj, amelyhez minden évben csatlakozik önkormányzatunk. 2020. december 01-jétől bárki, aki 18. életévét betöltötte, igénybe veheti a népkonyha szolgáltatást.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A Gecse Árpád Községi Színtér és Könyvtár elsősorban a közösségi élet színtere, a fórumokat a gyűléseket, megbeszéléseket, rendezvényeket, falugyűléseket, nyugdíjas testvér-találkozót, roma napot, falukarácsonyt, kiállítást itt szerveznek. Az idős emberek társasági életének egyik megjelenési formája az Alattyáni Aranyos Alkony Nyugdíjas Egyesület (78 fő), akik rendszeresen részt vesznek, fellépnek közösségi rendezvényeken, találkozókön. Településünkön van férfikórus - 4 fő, Hetedhét Theátrum színtársulat 2 fő, „Táncoslábú mamik” tánc-csoport 13 fő, férfikórus. A lehetőség biztosított továbbá a zumba, fitness és kézműves kluboknak. Az intézményben tartják továbbá a nemzeti ünnepeket, jótékonyági bálakat, farsangi bálók, táboroknak is helyt adnak. A Katolikus Kör udvarán, a Gecse Emlékház udvarán, az Ökoparkban és a sportpályán különböző szabadtéri rendezvények, falunap, roma nap, gyermeknap, húsvéti forgatag, fesztivál, motoros rendezvény valósul meg. Ezen kívül minden évben megrendezésre kerül a falukarácsony, illetve a fáklyás felvonulás.

2022-ben újra megrendezésre került a Majális, amely összehozta a település fiataljait és öregjeit. Lakossági összefogással és támogatással jött létre a rendezvény, amelynek a nemrégiben átadott Ökopark adott otthont.

Egyre inkább előtérbe kerülnek a civil szerveződések, amely nagy előrelépést jelent a lakosság integrációját illetően. A civil szervezetek viszonylag aktívak, tevékenységeikhez az Önkormányzat az általuk szervezett rendezvény helyszínének biztosításával és a szervezésben történő segítséggel és anyagi támogatással járul hozzá.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Nemzetiségi konfliktus nincs jelen településünkön. A községi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat együttműködési megállapodásban rendezi viszonyát, illetve azon felül is rendkívül jól tud együtt működni.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi közösségi szolidaritás legfőképpen önkéntes munkában és egy – egy falusi rendezvény kapcsán adományozásban nyilvánul meg. Az adományozás hátrányos helyzetű családok körében ruhaosztásban valósul meg. Időszakosan van lehetőség a képviselő-testület felajánlása vagy a nemzetiségi önkormányzat finanszírozása keretein belül karácsonykor csomag osztásra is. Ezen felül a népkönyha szolgáltatás mindenki számára elérhető, illetve a helyi rendeletben szabályozottak szerint szociális alapon tüzelőanyag igényelhető az önkormányzattól.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Településünkön a 2022-es népszámlálás során közel 13%-a vallotta magát valamely nemzetiséghez tartozónak. Az itt élő lakosok nyitottak, befogadóak. Kulturális identitásukat és hagyományait a Roma Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett programokon, rendezvényeken ápolják és őrzik.

e) helyi lakossági önszervezések.

Az önszerveződés valamilyen közös érdeklődés vagy ürügy folytán összetartozó emberek közötti szerveződés, amely az érintettek valamelyikének kezdeményezésére indul el és kezd alakulni. Fontos építőköve maga az összefogás, amelynek segítségével közösségek kovácsolódnak össze. Településünkön így fogtak össze a nyugdíjasok és szépítik a falu központjában található templomkertet. Az önkormányzat igyekszik lehetőségeihez mérten támogatni, ösztönözni a helyi önszerveződő közösségeket, ezért is nyújt minden évben pénzübeli támogatást, a költségvetésben külön erre a célra elkülönített forrásból.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat, valamint a települési önkormányzat között nagyon jó partner kapcsolat alakult ki. Az együttműködést megállapodásban szabályozza a két testület. A nemzetiségi önkormányzat folyamatosan újabb pályázati lehetőségek után kutat és meg is pályázza azokat. Együttműködési megállapodással rendelkezik az iskolával, óvodával és mini bölcsődével, kapcsolatot tart a központi szervezetekkel, környező nemzetiségi önkormányzatokkal, megyei esélyteremtési rendezvényeken vesz részt. Rendszeresen adományozást, kirándulásokat, programokat szervez.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szegénység, munkanélküliség	Közfoglalkoztatás, illetve hosszabb távú munkalehetőségek felkutatása, tájékoztatás a lehetőségekről.
Lakhatás	Még több bérlakás építése
terjedő drogproblémák	drogprevenációs lehetőségek kihasználása, a rendőrséggel való kiváló együttműködés folytatása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	999	1 067	2066	48,35%	51,65%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	79			3,82%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	192	165	357	9,29%	7,99%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	46	53	99	2,23%	2,57%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:4.1.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A településen élő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben élő gyermekek szociális és lakhatási helyzetére a szegénység, mélyszegénység jellemző. Egyes családokban három vagy több gyermeket nevelnek, esetenként ezek a gyermekek nevelt gyermekek. Némely esetben az oktatási-nevelési intézményekben biztosított napi étkezés jelenti ezeknek a kiskorúaknak az összes ételt, amihez az adott napon hozzá tudnak jutni. A gyermekek körében megjelenik a az egészségtelen táplálkozás, vitaminokban szegény étrend. Megfigyelhető még a felszerelések hiánya, a megfelelő higiénés feltételek hiánya. Sok esetben megfigyelhető, hogy a szülők alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, vagy be nem fejezett általános iskolai tanulmányokkal rendelkeznek, munkanélküliek. A szülőséghez szükséges tapasztalatokkal, tudásokkal, felkészültséggel nem rendelkeznek és azt nem kapják meg közvetlen környezetüktől sem. A pozitív minták elsajátításának hiánya kiütközik. Ezekben az esetekben nem elég a gyermek önálló gondozása, hiszen a probléma gyökere mélyebben van, a szülői kompetenciák erősítésére van szükség a tünetként jelentkező problémák enyhítésére.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	9	0
2019	8	11
2020	3	17
2021	0	35
2022	8	42
2023	8	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:4.1.1.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	189
2019	169
2020	173
2021	172
2022	154
2023	128

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A jogosult gyermekek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt.-ben meghatározott feltételek szerint gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1). A jogosultság megállapítása során kerül a jövedelmi és a vagyoni helyzet vizsgálatra a Gyvt. 19 §-a szerint. A jogosultság megállapításának célja, annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételével és a külön jogszabályban meghatározott, egyéb kedvezményekre. A gyermekek és fiatal felnőtteknek, akiknek a jogosultsága augusztus 1-én és november 1-én fenn áll, pénzügyi támogatásban részesülnek. 2018. évben 189 gyermek részesült gyermekvédelmi kedvezményben, 2021-ben ez a támogatás már csak 172 gyermek után járt. 2022. évben 154 gyermek részesült gyermekvédelmi támogatásban. A 4.1.2. táblázat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek számát mutatja.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A gyermek jogán járó helyi juttatás településünkön nem releváns. Vannak viszont olyan gyerekek, akinek egyik szülőjük elhalálozott. Ők árvaellátásban is részesülnek. (4.1.3. tábla)

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	5	7	12
2019	7	8	15
2020	7	8	15
2021	6	9	15
2022	7	12	19
2023	7	9	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 4.1.3.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Az óvodáskorú gyermekek ingyenes étkeztetésben részesülnek.
A 2020/2021 tanévben iskolába beíratott 156 fő gyermek, ebből 86 fő részesült kedvezményes étkeztetésben. 2021/2022 tanévben beíratott gyerekek száma 152, ebből 93 fő részesült kedvezményes étkeztetésben. 2022/2023 tanévben 162 gyermek járt a településen iskolába és 96 gyermek részesült kedvezményes étkezésben. A gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek ingyen étkezhetnek. 50%-os kedvezményt azok a gyermekek kaphatnak, akik családjában 3 vagy annál több gyermeket nevelnek. Legnagyobb arányt az ingyen étkező gyermekek képviselik a kedvezményes étkezésben – 2022/2023-as tanévben beíratott gyerekek 59%-a, az étkezős gyerekek csaknem 92%-a.
2023/2024 tanév: beíratott gyerekek száma 153, ebből 1. osztályos 21 fő, 8. osztályos 14 fő. kedvezményes iskolai étkeztetésben a gyerekek 51%-a részesül.
Szünidei étkeztetésben a gyermekvédelmi kedvezményre jogosult iskoláskorú gyerekek vehetnek részt, ők nyári szünetben 43 munkanapon keresztül kapnak napi egyszer meleg ételt.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem releváns.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A település védőnői teendőit 1 fő védőnő látja el. 2024 évben az ellátottak száma az alábbiak szerint alakult: 16 csecsemő korú, 59 kisdéd korú, illetve 3-7 éves korú 93 fő volt.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Településünkön nincs házi gyermekorvosi praxis, a gyermekek ellátását is a településen élő és dolgozó 1 fő vállalkozó házi orvos látja el. Az óvodás gyermekeket évente a védőnő (státuszvizsgálat) rendszeresen megvizsgálja, melybe beletartozik a szem-és hallásvizsgálat, a vérnyomásmérés. Fejtetvesség szűrése évente többször.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0–7 éves korú gyermekek egészségügyi és szociális ellátását végzi és segíti a védőnő, illetve a házi orvos. A településen 2023. májusa óta van bölcsődei ellátás, azonban a köznevelési törvény lehetővé teszi, hogy a gyermekek két és fél éves korukban már bekerülhessenek az óvodai környezetbe. Az Alattyáni Óvodában logopédus lát el fejlesztő tevékenységet.

d.) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

2017. január 1. napjától a Jászapáti Család – és Gyermekjóléti Központ tesz eleget a Gyvt. 39- 40. §, és az Szt. 64 § alapján tájékoztatás nyújtásával, szociális segítő munkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások ellátások közvetítésével látja el. 1 fő teljes állású családsegítő látja el a család- és gyermekjóléti szolgáltatás szakmai feladatait, aki rendelkezik szakirányú szakmai végzettséggel és képesítéssel. A központban rendszeresek a team és esetmegbeszélő értekezletek. A településen a hatósági intézkedéssel érintett gyermekek ellátását egy fő esetmenedzser is biztosítja. A településen szükségletekhez igazodóan elérhetőek a központ speciális szolgáltatásai, úgy mint a jogi és pszichológiai tanácsadás, melyet a lakosok igénybe is vesznek. Elérhető a telefonos gyermekvédelmi készenléti szolgálat, valamint a kapcsolattartási ügyelet is Jászapátiin biztosított volt. Óvodai és iskolai szociális segítség keretében valamennyi köznevelési intézményben ellátják a feladatot.

Ezen felül elmondható, hogy figyelemmel kíséri a településen élő családok, személyek, gyermekek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi és egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét. A jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségeik írásban történő teljesítésére, fogadja a jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot és szolgáltatásairól tájékoztatást ad. Az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, visszajelzés formájában. Jelentést készít, melyet továbbít a Gyermekjóléti Központnak. Szakmai megbeszélést és tanácskozást tart.

Az általános iskola a hátránykompenzáló és esélyteremtő programokban való részvétel kapcsán együttműködik az Alattyáni Tanodával, melynek 30 hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű 4-8. osztályos tanuló a tagja. A jó együttműködésnek köszönhetően nem csak a tanoda tagjai, de iskolánk más tanulói számára is nyitottak a tanodai programlehetőségek.

e.) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A 3 év alatti gyermekek részére 2022. május 1-jétől igénybevehető bölcsődei ellátás a településen megnyílt mini bölcsődében, amely 8 kisgyermek napközbeni ellátását biztosítja. Az óvodában arra törekszenek, hogy az intézmény kihasználtsága optimális legyen, ezért minden 3 évét betöltött, valamint lehetőségek szerint a 2,5 éves gyermekek felvételét is biztosítják.

f.) gyermekvédelem;

A településünkön működik gyermekjóléti szolgálat, amely a gyermekek érdekeit védő személyes speciális szolgáltatás és a szociális munka eszköztárának felvonultatásával szolgálja a gyermekek és nem utolsósorban a családok érdekét. A Gyermekjóléti Szolgálat rögtön értesül a jelzőrendszer tagjain keresztül (védőnő, háziorvos, óvoda, iskola, körzeti megbízott, gyámügyi hatóság, illetve jegyző) gyermekeket érintő problémákról. A jelzőrendszer tagjai gyermekek, felnőttek veszélyeztetettségével kapcsolatos észrevételeiket, jelzéseiket, írásos, telefonos, és személyes formában tehetik meg, mellyel megelőzhető a súlyosabb problémák. A telefonon történt jelzést, később írásba kell foglalni. A Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálat munkatársával a kapcsolatot az óvodában az óvoda gyermekvédelmi koordinátora és az intézményvezetők tartják. Szükség esetén esetmegbeszéléseken vesznek részt, óvodai pedagógiai vélemény készítésében közreműködnek. A tudomásukra jutott családi konfliktusok kezelésében rendszeresen részt vesznek.

g.) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Településünkön anyaoththon, illetve családok átmeneti otthona nincs. Krízishelyzetben csak nagyobb távolságban van lehetőség szolgáltatás igénybevételére. Pénzügyi krízis helyzet esetén segítséget nyújthat a települési támogatásokról szóló 11/2021.(V.11.) helyi önkormányzati rendelet értelmében igényelhető rendkívüli települési támogatás, gyógyszer-támogatás, illetve a köztemetési költségek megtérítési kötelezettségének támogatása.

h.) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A testnevelés és a sport jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi, fizikai nevelésében, a személyiség formálásában. Az önkormányzat tulajdonát képező 550 m² hasznos alapterületű+ 108 m² kiszolgáló alapterületű sportcsarnok iskolai és sportköri célokra szolgál. A Szent István úton lévő sportlétesítmény focipálya, kézilabdapálya, és kiszolgáló épület, amely helyet ad a sportrendezvényeknek. Versenysport a településen nincs. A gyermekek mozgásfejlesztését az iskolában szakkörök biztosítják. A településnek sporthagyománya van, a Zsíros kenyér Kupa, amely évente kerül megrendezésre a Sportpályán. Ezen felül sportolás lehetséges helyszíne még az öko park is. Nyaranta egyre gyakoribbak a táborozási lehetőségek. Az óvodában működik a Bozsik-program. 2023/2024-es nevelési évben csatlakozott az intézmény az OTP Bozsik programhoz. A csoportvezető, főigazgató irányításával zajlanak a foci szakkörök, valamint biztosítja a gyermekek számára a programokon való részvételt.

i.) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az önkormányzat azon iskolás korú gyermekek részére biztosít ingyenes gyermekétkeztetést, akik rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülnek a tanév folyamán. Valamint az óvodás korú gyermekeknek is ingyenes étkezést biztosít önkormányzatunk. Az iskolai tanév közbeni szünetekben a szünet minden napjára, nyári szünetben 43 nap napon keresztül biztosítja az egyszeri meleg főétkezést, a hátrányos, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. Az óvoda nyári zárva tartásának időszakában is biztosítja az óvodáskorú gyermekek étkeztetését hátrányos, valamint halmozottan hátrányos óvodás részére. Az étkeztetés, az óvoda konyhájáról ételhordóban történő elvitellel történik.

j.) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A biztosított programok mindenki számára elérhetőek. Az óvodában fokozott figyelmet fordítanak a hagyományápolásra és az identitástudat kialakítására, mivel a közösen átélt élmények erősítik a gyermekekben az összetartozás érzését. Megtanulják elfogadni egymást, alkalmazkodni, hiszen a közös élmények megélése motiválja őket abban, hogy csapatmunkára legyenek képesek. A gyermekek óvodai nevelésük során a közösségi tevékenységekben hovatartozásuktól függetlenül vesznek részt. A Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleményével rendelkező sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek az inkluzív pedagógiai módszerek alkalmazásával nevelődnek csoporttársaikkal együtt.

Az iskolában az intézmény által szervezett szabadidős tevékenységben a tanulók teljes létszámmal vesznek részt, biztosítva ezzel az esélyegyenlőséget minden gyermeknek.

k.) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem releváns.

l.) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A szociálisan hátrányos helyzetben élő családok támogatását célozza meg a természetben nyújtott adományok átadása révén. A majális, falunap, falukarácsonyi rendezvényeken minden alkalommal egy tál étel ingyenesen biztosított, emellett kialakult szokás már a játék adományok gyűjtése is, melyek szintén a falukarácsony keretein belül kerül szétosztásra. Hagyománnyá vált a jó tanulók jutalmazása is év végén, egy színvonalas műsorral, megvendégeléssel, kitüntetésben részesítéssel.

Az iskolába járó gyermekek szüleit az intézmény rendszeresen tájékoztatja az iskolában igénybe vehető ellátásokról (ingyen tankönyv, ingyenes étkezés, szabadidős programok, napközis és egyéb táborok) A rendszeres gyermekvédelmi határozattal rendelkező szülők figyelmét folyamatosan felhívják a határozatok érvényességi idejére.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Tábla:4.4.-es 4 db tábla

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	66	41	62,12
2019	71	23	32,39
2020	74	23	31,08
2021	83	23	27,71
2022	88	21	23,86
2023	86	23	26,74

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	87	52,41
2019	n.a.	54	32,73
2020	n.a.	53	32,12
2021	n.a.	41	27,52
2022	n.a.	50	31,65
2023	n.a.	64	42,38

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	120	58
2019	120	31
2020	119	22
2021	27	0
2022	124	8
2023	121	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Felzárk
a halmoz
és HHH
Anyany
fejleszté
fejlesztik
játékokk
pedagóg
Érzelmi
vezérelt
derős lé
elmondá
A szoci

Az iskolában folyamatosan figyelik, értékelik a halmozottan hátrányos helyzetű, illetve a hátrányos helyzetű tanulók eredményeit, viselkedését negyedéves rendszerességgel. Heti rendszerességgel külön foglalkozásokat, korrepetálásokat biztosítanak. Az intézmény által szervezett szabadidős tevékenységben a tanulók teljes létszámmal vesznek részt, biztosítva az esélyegyenlőséget. Az intézménybe járó gyermekek szüleit rendszeresen tájékoztatják az ingyenesen igénybevehető szolgáltatásokról. Szoros együttműködést alakítottak ki a polgármesteri hivatal gyermekétkeztetéssel foglalkozó munkatársával, illetve a gyermekjóléti szolgálattal és a védőnővel. Az Alattányi Tanodával együttműködik az intézmény, amelynek 30 hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanuló a tagja. Működhetnek mikrocsoportokat az Integrációs Pedagógiai Rendszer keretein belül, úgy mint a) óvoda-iskola átmenet segítő csoport, b) pályaaorientációt segítő csoport, c) kompetenciák mérésé segítő csoport, d) fejlesztő csoport, e) együttműködést segítő csoport. Az SNI és BTMN gyermekek gyógypedagógusok általi szakszerű fejlesztésben részesülnek. Korrepetálások, felzárkóztató, fejlesztő és középiskolai előkészítő foglalkozások szervezése, pályaválasztásra való felkészítés megtörténik.

kibontakoztatása a közösség által, a közösség normáinak érvényesítésével.

Óvodai életüket úgy szervezik, hogy sok közös élmény, tevékenység valósuljon meg, ezáltal erősödjenek olyan erkölcsi tulajdonságok a gyermekekben, mint az együttérzés, figyelmesség, segítőkészség, önállóság, önfegyelem, pontosság, szorgalom, kitartás, szabálytartás, önzetlenség.

Az előítéletek csökkentése céljából a gyermekekkel olyan csoportfoglalkozások kialakítására törekednek, ahol a feladatmegoldásban egymásra vannak utalva a gyermekek, ezáltal együttműködésüket elősegítjük.

Egészséges életmódra nevelés: Egészséges életmódra nevelésük célja a gyermekek egészséges életvitel igényének kialakítása, testi fejlődésük elősegítése, egészségük védelme.

Nagy hangsúlyt fektetnek a helyes higiénés szokások elsajátíttatására. Az étkezések során az egyéni igényekre (allergia, lisztérzékenység, tejérzékenység, diétás ebédrendelés, stb.), amennyiben szükséges.

Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése: A gyermekek óvodai nevelésük során a közösségi tevékenységekben hovatartozásuktól függetlenül vesznek részt. A Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleményével rendelkező SNI és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek az inkluzív pedagógiai módszerek alkalmazásával nevelődnek csoporttársaikkal együtt.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvodában 1 fő gyógypedagógus-logopédus és tanulásban akadályozott szakos külsős (SNI gyermekek), 1 fő gyógypedagógus-logopédus külsős (BTMN gyermekek) – megbízással segíti a gyermekek nevelését. A gyermekek logopédiai ellátását (3 és 5 év) a JNSZ Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat biztosítja 1 fő gyógypedagógus- logopédus személyében.

Az iskolában az SNI és BTMN gyermekek gyógypedagógusok általi szakszerű fejlesztésben részesülnek.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az intézményben hátrányos megkülönböztetés, szegregáció nincs.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A településen egyetlen iskola működik, így ez a megállapítás nem releváns.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Tábla: 4.4.6.; 4.4.7.

Hátránykompenzációban minden rászoruló tanuló részesül: ingyenes étkeztetés, napközis ellátás, tanoda, nyári programok.

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. Gyakori az adományok osztása. Az ingyenes szünidei étkeztetést csak az arra jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő HH és HHH gyermekek részére vehetik igénybe szüleik 18. év alatt.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Céltalanság, egészségtelen életmód	A fenntarthatóságra, egészséges életmódra nevelést szolgáló programokon való részvétel
általános iskola épületének rossz állapota. Előregedett berendezések, iskolabútorok.	Az épület teljes felújítása, energetikai korszerűsítése

koncentrációs képesség, önálló tanulás módszereinek hiánya	Intézményen kívüli gyermekfoglalkoztatás, fejlesztés, oktatás
Magas a nevelőszülőknél nevelkedő gyermekek száma, ami a helyi ellátórendszer leterheltségét jelenti	Kapcsolattartás a nevelőszülői hálózatokat működtető fenntartókkal, területi gyermekvédelmi szakszolgálattal., újabb értekezlet megszervezése az ismert nevelőszülő hálózatokkal, ahol fel kell hívni a problémára a figyelmet, javasolni, hogy kérjék ki a pedagógusok, helyi szakemberek, jelző rendszeri tagok véleményét mielőtt kihelyezik a gyermeket a családhoz.
Olyan családokhoz, nevelőszülőkhöz helyeznek ki gyermekeket, ahol nem biztosítottak a feltételek a gyermek számára	Kapcsolattartás a nevelőszülői hálózatokat működtető fenntartókkal, területi gyermekvédelmi szakszolgálattal., újabb értekezlet megszervezése az ismert nevelőszülő hálózatokkal, ahol fel kell hívni a problémára a figyelmet, javasolni, hogy kérjék ki a pedagógusok, helyi szakemberek, jelző rendszeri tagok véleményét mielőtt kihelyezik a gyermeket a családhoz.
pedagógus hiány	visszatérő óvodapedagógusok segítése, támogatása
szűkös anyagi források	pályázatok folyamatos figyelése
az együttélés, társadalmi szabályok betartásának hiánya	Hagyományok ápolása, a hozzájuk kapcsolódó élményszerzési lehetőségek bővítése, külső partneri kapcsolatok felkutatásával és meglévők bevonásával.
hátrányos helyzetű gyermekek magas száma	A hátrányban lévő gyermekek felzárkóztatásának folytatása, esélyt teremtve ezzel jövőjük kiteljesedésére
antiszociális szülők	Előadássorozat gyermeknevelési, életviteli, pszichológiai előadássorozat.
programokban való inaktivitás	Szülők ösztönzése arra, hogy vegyenek részt a programokban, legyenek ők is partnerek.
készségek hiánya	Az óvodakert program folytatása
mozgásszegény életmód	Bozsik program folytatása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők különleges helyet foglalnak el az élet minden területén. Fontos szerepet töltenek be nemcsak a családi életben, hanem a gazdasági életben is. Munkabírásuk, empátiájuk, kitartásuk példaértékű.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	31,15	47,37
2019	31,15	47,37
2020	36,76	60
2021	37,7	47,83
2022	39,29	54,55
2023	37,5	55,56

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 5.1.1.; 5.1.2.; A nők aránya a munkanélküliek között.

Alattyanon a nők nagy számban vesznek részt közfoglalkoztatásban. A helyi kisgyárban is több nő helyezkedett el. A helyi boltokban is főleg nők dolgoznak.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen a foglalkoztatás és képzési programokban a nők a férfival, egyenlő eséllyel vesznek részt.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Alacsony iskolai végzettségű nők egyenlő eséllyel vesznek részt a közfoglalkoztatásban. Az alacsony iskolai végzettségűek minimálbérrel vesznek részt a közfoglalkoztatásban, míg a szakmunkások szakmunkás közfoglalkoztatási bérrel. A többgyermekes családok adókedvezményben részesülnek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A községben, illetve a közfoglalkoztatásban a bér központilag meghatározott. A vállalkozások, versenyszférában foglalkoztatottak esetleges nemi alapú bérkülönbségeit nem áll módunkban jelen felmérés során vizsgálni, ugyanakkor országos szinten elmondható, hogy a nemek közötti bérszakadék folyamatosan nő a 2024 évben pontosan 17,8 százalékos bérkülönbséget mértek, amely az egyik legrosszabb statisztikai adat az EU-ban.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátáshoz történő hozzáférés, amely a községben már megoldott, mert 2023. májusától bölcsőde is működik a településen. Az óvoda nyitvatartása rugalmasan alakul a munkavállaló nők, szülők munkaidejéhez. Az óvodai létszám tekintetében elmondható, hogy minden évben, a jogszabályoknak megfelelően, a fenntartó engedélyével a maximális létszámot 20%-kal meghaladja. Jelenleg is folyamatban van, a már korábban megnyert, közbeszerzést lefolytatott óvoda bővítés projekt második körös

közbeszerzési kiírása. Amennyiben ezt sikerül megvalósítani, úgy az óvoda létszám problémái jelentősen csökkennek. Családi napközi nincs a településen. 2019. óta évente. A minibölcsőde is segítséget nyújt az anyák számára.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A településen egy védőnő látja el az anya és csecsemővédelem feladatait. 2024 évben 16 csecsemő, 59 kisdéd korú és 93 fő 3-7 éves ellátott volt a településen.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Településünkön dokumentáltan nem kimutatható.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Alattán településen önkormányzati fenntartású anyaoththon nem működik.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők nagy arányban tagjai a képviselő-testületnek, Az Alattányi Aranyos Alkony Nyugdíjas Egyesületnek, a helyi polgárőrség munkájában is aktívan veszik ki részüket, aktívan vesznek részt a község közösségi életében. Megjegyezni kívánom, hogy Alattán községben minden intézményét női vezető irányítja, illetve az intézményekben foglalkoztatottak is nagy arányban nők. A Képviselő Testület tagjai is nagy arányban nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A Községben lévő kisgyárban (SEI Interconnect Products Kft.) is dolgoznak nők. Ezen kívül a közfoglalkoztatás keretein belül nagyobb arányban vesznek részt nők - takarítás, parkgondozás feladatok ellátásában. A családos nők munkaerőpiacra jutását segíti a mini bölcsőde és az óvoda, igazodva a dolgozó szülők igényeihez.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
helyi munkalehetőségek korlátozottsága	helyi foglalkoztatási lehetőségek fejlesztése
A kisgyermekes nők munkába állásának akadálya, nem tudja a kisgyermekét hová tenni napközben	bölcsődei, óvodai férőhelyek bővítése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Tábla:6.1.; 6.1.1.; 6.1.2.

2022-ben a település állandó lakónépességéhez (2097 fő) viszonyítva a nyugdíjaskorúak aránya 16,3 %. A település állandó lakónépessége az elmúlt években növekedett, a 65 éven felüliek száma évek óta nagyjából ugyanannyi, jelenleg (2023) 350 fő, ebből nő 211 fő, férfi 139 fő.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	345	343	100,58%
2019	335	355	94,37%
2020	353	361	97,78%
2021	348	357	97,48%
2022	350	377	92,84%
2023	345	374	92,25%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	182	314	496
2019	186	301	487
2020	184	294	478
2021	180	293	473
2022	177	293	470
2023	182	278	460

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos

	száma (TS 067)	száma (TS 068)			száma (TS 071)	száma (TS 072)	száma (fő) (TS 134)
2018	4	0	127	213	0	28	2
2019	4	0	132	212	0	20	3
2020	4	0	130	206	0	19	3
2021	3	0	131	204	0	19	3
2022	4	0	129	208	0	18	2
2023	3	0	139	205	0	10	1

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Figyelemmel a nyugdíjas szabályozásra vannak, akik nyugdíjazásuk után is vállalnak munkát részmunkaidőben. A társadalom elöregedése miatt hazánkban 10 munkaképes korúra 3, 2050-re várhatóan 10 munkaképes korúra 5 időskorú fog jutni, mely negatívan hat a nyugdíjrendszerre és munkaerőpiacra. Az alacsony nyugdíjak, a reálértékcsökkenése egyre inkább a további munkavállalást helyezi előtérbe. Fontos lenne a munkaadó elfogadó hozzáállása, továbbá társadalmi szinten az idősek oktatásának, képzésének megszervezése. Az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága kapcsán felmerülő problémákra helyi szinten az intézményeknek, önkormányzatnak nincs ráhatása, azok inkább rendszer szintűek.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen		61	61	68	61	56
41-45 év (TS 042)	Fő	8	9	8	8	2	9
	%	13,11%	14,75%	11,76%	13,11%	3,57%	18,75%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	11	10	8	6	3
	%	4,92%	18,03%	14,71%	13,11%	10,71%	6,25%
51-55 év (TS 044)	Fő	8	1	7	2	6	5
	%	13,11%	1,64%	10,29%	3,28%	10,71%	10,42%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	5	6	3	2	2
	%	4,92%	8,20%	8,82%	4,92%	3,57%	4,17%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	9	4	6	10	9	6
	%	14,75%	6,56%	8,82%	16,39%	16,07%	12,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas

2018	182	314	496
2019	186	301	487
2020	184	294	478
2021	180	293	473
2022	177	293	470
2023	182	278	460

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális intézmény alaptevékenységként végzi az időskorúak nappali ellátását. Közintézményben történő foglalkoztatás a nyugellátás folyósítását kizárja, tehát nincs rá lehetőség. A nappali ellátást nyújtó intézmény a 18. életévüket betöltött, egészségügyi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek napközbeni gondozására szolgál. Tevékenysége az étkeztetés, házi segítségnyújtás és nappali ellátás. Továbbá a szociálisan rászorult, vagy egyéb lakhatási nehézségekkel küzdő nyugdíjaskorúak számára szociális bérlet férőhelyet nyújt 12 fő igénybe vevő részére. Mindemellett a térítésmentesen igénybevehető népkonyha jelentős létszámú célcsoportja a nyugdíjas korosztály.

A település önkormányzata már 2009-ben kibővítette az Idősek Klubja szolgáltatásait demens ellátással. A településen az időseket összefogó Aranyos Alkony Nyugdíjas Egyesület működik. Közössége jól ismeri egymás szociális körülményeit, segítik egymást, illetve probléma esetén felveszik a kapcsolatot az Idősek Klubjával, az önkormányzattal.

2025 tavaszán indult Alattyánon a „Nefelejcs Program”, amely minőségi programokat biztosít, neves oktatók által. A program célja a rendszeres szabadidős tevékenység, közösségteremtés, közösség fejlesztés, az önértékelés, az önbizalom és a motiváltság javulásához. A 30 foglalkozásból álló sorozatban heti 1-2 alkalommal kézműves foglalkozásra és zenés-táncos programokra kerül sor, valamint 4 alkalommal élőszavas versmondásra.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az idősek foglalkoztatása társadalmi és gazdasági szempontból fontos a munkaerőpiacon, mégis országos szinten megfigyelhető, hogy a felénk irányuló diszkrimináció miatt már az 55 éven felüliek nehezen tudnak elhelyezkedni. A munkáltatók egy része kétségbe vonja az idősek fizikai teljesítőképességét, szellemi állapotát, a foglalkoztatás szempontjából a fiatalabbakat választják inkább. Ám ezeket a település intézményeinek nem áll rendelkezésére eszköz, hogy orvosolja, hiszen ezek rendszer szintű problémák.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	345	23	12	54
2019	335	21	14	54
2020	353	19	11	49
2021	348	22	11	41
2022	350	24	10	29
2023	345	24	10	18

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Alattyan községben az Idősek Klubja nyújt lehetőséget a szociális szolgáltatások igénybevételére.

A településen Vállalkozó háziorvos látja el az erre rászorulókat, naponta van rendelés idő. A szakorvosi ellátás Jászberényben vehető igénybe. A szociális ügyek intézésében segítséget nyújt a Gyermekegészségügyi szolgálat. A szociális alapszolgáltatások az Idősek Klubjában érhetők el. (étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás, demens személyek nappali ellátása.) Alattyan Község Önkormányzat Képviselő-testülete a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjának megállapítását rendeletben szabályozza. Az étkeztetés biztosítása az ellátottak kérelmének megfelelően házhozszállítás, illetve elvitel lehetőségének biztosításával történik. A napi egyszeri meleg étkezést az INNOVEN KFT biztosítja. Házi segítségnyújtás keretében az ellátottak önálló képességének figyelembevételével, minél hosszabb idejű önálló életvitel biztosítása történik. A házi segítségnyújtás biztosított, amely a gondozási szükségletek biztosítását jelenti a saját háztartásban. Mindemellett a térítésmentesen igénybevehető népkonyha jelentős létszámú célcsoportja a nyugdíjas korosztály.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A településen a kulturális programokat, eseményeket az Idősek Napközi Otthona segíti az idősebb korosztály szabadidő eltöltéséhez való jogának érvényesülését. Az önkormányzat segíti a szolgáltatások megközelítésének közlekedési lehetőségét, akadálymentességét a kedvezményes igénybevétel lehetőségeit. Az idősek rendszeres látogatói színházi előadásoknak, koncerteknek, múzeumoknak, rendezvényeknek, báloknak, sportrendezvényeknek. A településen működő Aranyos Alkony Nyugdíjas Egyesület nagy létszámú tagjainak szervezett programokat kínál, melynek előkészítését, lebonyolítását folyamatosan biztosítja. Rendezvényeik általában az ünnepkörökhöz kötődnek, de a település programjainak is lelkes résztvevői. A korábbiakban említett „Nefelejcs Program” is hozzájárul a minőségi programok biztosításához.

c, idősek informatikai jártassága;

Az internet használata az idősek számára is biztosítva van, szükség szerint ingyenesen elérhető a Művelődési Házban. Az Idősek Klubja folyamatosan igyekszik az idősek ilyen irányú készségeit is fejleszteni. Az intézmény tableteket vásárolt, hogy taníthassa az ellátottjait a korszerű eszközök kezelésére, használatára.

d) a generációk közötti programok.

Az település kisebb-nagyobb rendezvényén, illetve a civil szervezetek által szervezett programokon bármilyen korcsoport részt vehet, akár egymást segítve vagy egymásnak szurkolva. A település rendezvényein rendszeresen részt is vesznek mind a fiatalabb generáció, mind az idősebbek képviselői, ez is erősíti a generációk közötti kohéziót, közös élményeket szerezve.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A „Táncos lábú Mamik” táncsoport tagjai a helyi rendezvényeken és a környező településeken lépnek fel. Az „Arany Alkony” Nyugdíjas klub szoros kapcsolatban van a helyi intézményekkel, aktívan vesznek részt a település kulturális életében. A helyi polgárőrség szervezet aktívan részt vesz a település közbiztonságának erősítésében, segítik a rendőri munkát, hatékonyan részt vesznek a települési rendezvények rendjének biztosításában

Az Idősek Klubjában a nappali ellátást igénybe vevők számára nagy ösztönzést jelent a közösségben való lét. A napi szintű séta az intézménybe és haza, már biztosítja a napi mozgást is, illetve a reggeli torna megszokott kezdése a napoknak az intézményben.

Igény szerint igényelhető gyógymasszázs, melynek az Idősek Klubja nyújt helyszínt. Szakképzett gyógymasszőr nyújt frissítő masszázst, és egyéb kezeléseket fájdalmas területeken.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A demenciával élő betegek évekig tartó gondozása, ápolása megterhelő a családok számára, sok esetben a gondozó családtag egészségi, pszichés állapota megromlik.	A házi segítségnyújtás megerősítése, a demens nappali ellátás további működtetése, amely szakszerű ellátást biztosít az idős ápolts számára, másrészt tehermentesíti a családokat.
Magas gyógyszerköltségek	Támogatási lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése a gyógyszer és gyógyászati segédeszközök megvásárlásához.
Mozgásszegény életmódból kialakuló egészségromlás	Idősek részére szervezett csoportos sporttevékenység szervezése, biztosítása, szűrőprogramok szervezése.
Az alacsony nyugdíjak a létfenntartást veszélyeztetik. A lakhatási, a rezsiköltségek, a gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök kifizetése után az egyéb szükségletek kielégítésére egy alacsony összeg áll rendelkezésükre.	Erre a problémára nem tudunk intézkedést tenni. Jelentős nyugdíjemelésre, infláció csökkenésre lenne szükség. Helyi szinten rendelettel szabályozni, hogy az alacsony jövedelműek több kedvezményt kapjanak térítési díj fizetéskor.
Az idősek között magas az egyedül élők száma (gyerekek elköltöztek, elmagányosodás).	Közösségi programok célzott szervezése, az internet használatában való jártasság megszervezésének további támogatása.
A belföldi utazás, pihenés, kikapcsolódás főleg az alacsony jövedelemmel rendelkező idősek számára nem elérhető.	Kirándulások, programok szervezése a jövedelmeikhez igazodóan.
Oktatás, foglalkoztatottság hiánya.	Megszervezni az idősek oktatását, foglalkoztatásukat elősegítő előadásokat, programokat szervezni, rendezni.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Tábla: 7.1.1.; 7.1.2.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	42	60	102
2019	38	56	94
2020	37	56	93
2021	34	56	90
2022	32	51	83
2023	30	50	80

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő piaci lehetőségei erősen behatárolódtak. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük előmozdításáról szóló 1998. évi XXVI. tv.15-16. § értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A településen fogyatékkal élő emberek részére nincs olyan lehetőség, amely ezt a célcsoportot foglalkoztatná.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Településünkön a megváltozott munkaképességű személyek munkavállalását segíti, hogy az akadálymentesítés egyre több helyen megoldott.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékkal élő személyek körében legfőbb hátrányt az jelenti, hogy nincs számukra a településen a munkalehetőség.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A fogyatékkal élő személyek ügyeinek intézésében nyújt segítséget az Idősek Klubja és a Gyermekejélteti szolgálat. A nappali ellátásban fogyatékos személy nincs.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásain kívül, havi rendszerességgel járó pénzübeli juttatás a Magyar Államkincstár által folyósított fogyatékosági támogatás, mely a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő támogatás.

Gépjárműadó mentesség illeti meg a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékosággal élő személyt, az őt szállító gépjármű után.

Parkolási igazolványra jogosult, aki látási fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak, autistának, illetve mozgásszervi fogyatékosnak minősül.

Közlekedési kedvezmények a gépjárműszerzési – és átalakítási támogatás, melyre súlyos mozgáskorlátozott, vagy egyéb fogyatékosággal élő személy jogosult.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

b) A fogyatékkal élő személyek részére az orvosi rendelő akadálymentesített. A településen nem érhető el különböző szolgáltatások (szemészet, hallás-ortopédiai szűrővizsgálatok, mammográfia. Ezekre a vizsgálatokra a környező, nagyobb településeken van lehetőség, melyek csak hosszabb utazás révén érhetőek el a fogyatékos emberek. Az utazás megerőltető számukra, gyakran akadályoztatva vannak az utazás során (a volán autóbuszai nincsenek akadálymentesítve, ezért csak számukra kialakított személyautóval, illetve betegszállítóval juthatnak el).

c) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A településen már a köztisztviselők mind teljesen vagy részben akadálymentesítettek.

d) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

e) A fogyatékkal élő személyek részére az orvosi rendelő akadálymentesített. A településen nem érhető el különböző szolgáltatások (szemészet, hallás-ortopédiai szűrővizsgálatok, mammográfia. Ezekre a vizsgálatokra a környező, nagyobb településeken van lehetőség, melyek csak hosszabb utazás révén érhetőek el a fogyatékos emberek. Az utazás megerőltető számukra, gyakran akadályoztatva vannak az utazás során (a volán autóbuszai nincsenek akadálymentesítve, ezért csak számukra kialakított személyautóval, illetve betegszállítóval juthatnak el).

f) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Munkahelyek részben akadálymentesítettek.

g) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az újonnan épülő utak járdák esetében erre figyelemmel vagyunk, szem előtt tartjuk.

h) fogyatékosággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

i) A mozgássérült személyek számára kijelölt parkolóval rendelkezik a COOP ABC, Polgármesteri Hivatal, az óvoda. Fogyatékosok részére nappali ellátást nyújtó intézmény nincs. Az Idősek Klubjában nincs fogyatékos ellátott.

j) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A településen fogyatékkal élő személyek jövedelmeik alapján a településen nyújtott szolgáltatásokhoz (étkeztetés, szociális tűzifa) juthatnak hozzá, ezenkívül igénybe vehető a házi segítség nyújtás szolgáltatás.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nem működnek Alattyánon. Ilyen programok működtetésére nem mutatkozott igény ez idáig településünkön.

7.5 A fogyatékossgal élöket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Konkrét adataink a témával kapcsolatosan nincsenek, de tapasztalataink alapján feltételezhetjük, hogy nincs olyan társadalmi probléma, mely településünkön fokozottabban érintené a fogyatékossgal élők csoportját, mint más településeken, vagy országosan. Nem találkoztunk olyan esettel az elmúlt időszakban, amikor egy fogyatékossgal élő személyt bármilyen atrocitás, vagy különös nehézség ért volna helyben. Azonban településünkön is minden bizonnyal jelen vannak azok az esetleges problémák, melyekkel bárhol máshol is szembesülhet egy fogyatékossgal élő személy. Ilyen probléma lehet, hogy a többségi társadalom tagjai sokszor nem tudják miként közelítsenek egy fogyatékossgal élő személyhez, hogy miként kommunikáljanak, illetve miként tudnak megfelelő formában segítséget nyújtani számukra. Ezért aztán a többségnek néha egyszerűbb úgy tenni mint a fogyatékossgal élők „láthatatlanok” lennének. Ezzel ugyan csak saját bizonytalanságukat próbálják leplezni, mégis a fogyatékossgal érintett másik felet hozzák vele kellemetlen helyzetbe. Ezért szükséges a társadalmi szemléletformálás, az olyan érzékenyítő programok, melyek elsősorban gyermekkorban oldják fel eredményesen az esetleges gátlásokat, melyek a fogyatékossgal élőkkel való eredményes kapcsolatot gátolják.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élő emberek alacsony szintű biztonságérzete	Polgárőrség fenntartása a községben.
Járdák állapota több helyen törött, keskeny.	Járdák folyamatos karbantartása, helyreállítása
Nincs elegendő ismeretünk a segítséget nyújtható forrásokról	Segítséget biztosító források felkutatása

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Lakhatás, különélés lehetőségeinek hiánya a fiatal családok körében	Teljes mértékű állami támogatással, pályázatok útján bérlakások építése a településünkön

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság részt vesz a civil szervezetek programjain.

Az „Alattyáni Óvodás gyermekekért” Alapítvány minden évben közzéteszi a felhívását, melyben kéri a lakosokat, hogy támogassák adójuk 1%-ával. A támogatásokat az óvdai eszközök fejlesztésére fordítják. Alattán Község Polgárőrsége a helyi közbiztonság biztosításának szerves része. A folyamatos járőr szolgálat, a jelzésekre való azonnali visszajelzés, jelenlét mind segít a lakosok biztonság érzetén, mind a rendőrség munkájában. Ezen kívül a polgárőrség tagjaira a különböző rendezvények biztosításán, de akár a önkéntes munkák során is mindig lehet számítani. Az önkormányzattal és a rendőrséggel való kapcsolatuk kiváló. Volt rá példa, hogy az önkormányzat segítségével Európai Unió pályázaton polgárőr autót pályáztak meg, mely sikeres is volt és a gépjármű beszerzésre került, amely jelentős segítség a munkájuk elvégzésében. A korábbi szolgálati gépjárműtől eltérően ez az autó rendelkezik a megkülönböztető jelzésekkel, így a polgárőrség jelenléte a településen minden lakos számára egyértelmű, illetve a tekintély kivívásában is segíthet.

Az Alattyáni Sporthorgász Egyesületnél az utóbbi időben személyi változások történtek, melyek valószínűsíthetően kedvezőleg hatnak majd a társadalmi szerepvállalásukra is, mindenesetre elmondható az egyesületről, hogy rendben tartja a tavat és környékét, illetve kikapcsolódási lehetőséget biztosít.

Az Aranyos Alkony Nyugdíjas Egyesület az utóbbi években alakult egyesületté a korábbi klub formából, amely megnyitja előttük a pályázás lehetőségét. Az egyesület aktívan részt vesz a helyi rendezvényeken, illetve a helyi esélyegyenlőség biztosítása szempontjából egyik célcsoportot, az időseket szolgálja. Az ő programlehetőségekhez való hozzájárása jelentős támogatásban részesül az egyesület munkásságának köszönhetően. Ők is minden évben nyújtanak be támogatási kérelmet a képviselő-testülethez, amely mindig pozitív elbírálásban részesül, támogatva ezzel őket.

A Hetedhét Teátrum tagjainak létszáma, habár lecsökkent az évek során, még mindig elmondható róluk, hogy a helyi kulturális életet és szórakozási lehetőségeket színesítik, ezeknek körét bővítik. Folyamatosan megújulnak és igazodnak a helyi szórakozási igényekhez.

A Kawa Szelíd Motoros Egyesület minden évben szórakozási lehetőséget biztosít a település lakóinak, illetve aktívan kiveszi részét a társadalmi munkában.

Alattán Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az éves költségvetésben mindig elkülönít, meghatároz egy összeget, amelyet a helyi önszervező közösségek segítségére ad támogatásként. Ez legtöbb esetben anyagi támogatást jelent, meghatározva a felhasználását, illetve egyes esetekben bizonyos helyszínek biztosítását is jelenti. Mindennek kereteit helyi rendelet szabályozza.

Megemlítendő még a táncos lábú mamik tánccsoport 13 fő, Férfi kórus 4 fő, Helytörténeti kör szintén jelentős a falu életében., Szegregációs programok: Tanoda program.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az Alattyáni Roma Nemzetiségi Önkormányzat és a községi önkormányzat együttműködési megállapodással rendelkezik. A kapcsolat a két önkormányzat között kiváló. A nemzetiségi önkormányzat együttműködési megállapodással rendelkezik az iskolával, óvodával, környékbeli nemzetiségi önkormányzatokkal. Minden pályázati lehetőséget kihasználják. A programok

szervezésében élen járnak. A településen élő romák esélyegyenlőségének megteremtéséhez jelentősen hozzájárulnak.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

2013. július 1-jén megalakultak a járási hivatalok, Alattyan község a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Jászapáti Járási Hivatalhoz tartozik. Az Alattyan Óvoda és Mini Bölcsőde Alattyan Község Önkormányzata fenntartásában működik, Az Idősek Klubja, házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés Alattyan Község Önkormányzata fenntartásában működik. A Gyermejjóléti Alapellátás a Gyermejjóléti szolgáltatást Jászapáti Város Önkormányzata Család és Gyermejjóléti Központja ellátási szerződés alapján végzi. Az Alattyan Általános Iskola a Jászberényi KLIK fenntartásában működik.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Az Alattyan ROMA Nemzetiségi Önkormányzat (ARNÖ) és a Települési Önkormányzat együttműködését kétoldalú megállapodás szabályozza. Az együttműködés pénzügyekhez kapcsolódó adminisztrációs feladatok ellátására vonatkozik. Az ARNÖ könyveléssel kapcsolatos teendőit a polgármesteri Hivatal pénzügyi előadója látja el. A rendezvények lebonyolításában az önkormányzat anyagi támogatáson kívül, a terület biztosításával és a szükséges anyagok beszerzésével nyújt támogatást.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A lakosság nagy számban részt vesz a programjaikon. A településen Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik. A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű nők és gyermekek támogatást, időskorúak kulturális tevékenységbe történő bevonását és a fogyatékkal élők érdekképviseletét.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Alattyan Községben az INNOVEN Kft. látja el a kózetkeztetést, idősek, gyermekek meleg étkeztetését.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése, felülvizsgálata és megvalósítása során Alattyan Község Önkormányzata valamennyi intézmény közreműködésre, partnerségére épít:

- Alsójászsági Általános Iskola Gerevich Aladár Általános Iskolai Tagintézménye
 - Alattyáni Óvoda és Minibölcso
 - Alattyáni Idősek Klubja
 - Család- és gyermekjóléti szolgálat
 - Alattyáni Roma Nemzetiségi Önkormányzat
 - házi orvos
 - Védőnő
 - civil szervezetek, egyesületek, önkéntesek
- Bevonásuk eszközei a személyes és elektronikus, telefonos kapcsolatfelvétel mellett a folyamatos kapcsolattartás, fórumokon való részvételi lehetőség biztosítása.
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Fórumok biztosítása, folyamatos kapcsolattartás, visszajelzések dokumentálása.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szegénység, munkanélküliség	Közfoglalkoztatás, illetve hosszabb távú munkalehetőségek felkutatása, tájékoztatás a lehetőségekről
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	terjedő drogproblémák	drogprevenációs lehetőségek kihasználása, a rendőrséggel való kiváló együttműködés folytatása
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Lakhatás	Még több bérlakás építése
Gyermekek	Céltalanság, egészségtelen életmód	A fenntarthatóságra, egészséges életmódra nevelést szolgáló programokon való részvétel
Gyermekek	általános iskola épületének rossz állapota. Előregedett berendezések, iskolabútorok	Az épület teljes felújítása, energetikai korszerűsítése
Gyermekek	koncentrációs képesség, önálló tanulás módszereinek hiánya	Intézményen kívüli gyermekfoglalkoztatás, fejlesztés, oktatás
Gyermekek	Magas a nevelőszülőknél nevelkedő gyermekek száma, ami a helyi ellátórendszer leterheltségét jelenti	Kapcsolattartás a nevelőszülői hálózatokat működtető fenntartókkal, területi gyermekvédelmi szakszolgálattal., újabb értekezlet megszervezése az ismert nevelőszülő hálózatokkal, ahol fel kell hívni a problémára a figyelmet, javasolni, hogy kérjék ki a pedagógusok, helyi szakemberek, jelző rendszeri tagok véleményét mielőtt kihelyezik a gyermeket a családba.
Gyermekek	Olyan családokhoz, nevelőszülőkhöz helyeznek ki gyermekeket, ahol nem biztosítottak a feltételek a gyermek számára	Kapcsolattartás a nevelőszülői hálózatokat működtető fenntartókkal, területi gyermekvédelmi szakszolgálattal., újabb értekezlet megszervezése az ismert nevelőszülő hálózatokkal, ahol fel kell hívni a problémára a figyelmet, javasolni, hogy kérjék ki a pedagógusok, helyi szakemberek, jelző rendszeri tagok véleményét mielőtt kihelyezik a gyermeket a családba.

Gyermekek	pedagógus hiány	visszatérő óvodapedagógusok segítése, támogatása
Gyermekek	szűkös anyagi források	pályázatok folyamatos figyelése
Gyermekek	az együttélés, társadalmi szabályok betartásának hiánya	Hagyományok ápolása, a hozzájuk kapcsolódó élményszerzési lehetőségek bővítése, külső partneri kapcsolatok felkutatásával és meglévők bevonásával
Gyermekek	hátrányos helyzetű gyermekek magas száma	A hátrányban lévő gyermekek felzárkóztatásának folytatása, esélyt teremtve ezzel jövőjük kiteljesedésére
Gyermekek	antiszociális szülők	Előadássorozat gyermeknevelési, életviteli, pszichológiai előadássorozat.
Gyermekek	programokban való inaktivitás	Szülők ösztönzése arra, hogy vegyenek részt a programokban, legyenek ők is partnerek.
Gyermekek	készségek hiánya	Az óvodakert program folytatása
Gyermekek	mozgásszegény életmód	Bozsik program folytatása
Idősek	A demenciával élő betegek évekig tartó gondozása, ápolása megterhelő a családok számára, sok esetben a gondozó családtag egészségi, pszichés állapota megromlik.	A házi segítségnyújtás megerősítése, a demens nappali ellátás további működtetése, amely szakszerű ellátást biztosít az idős ápolts számára, másrészt tehermentesíti a családokat.
Idősek	Magas gyógyszerköltségek	Támogatási lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése a gyógyszer és gyógyászati segédeszközök megvásárlásához.
Idősek	Mozgásszegény életmódból kialakuló egészségromlás	Idősek részére szervezett csoportos sporttevékenység szervezése, biztosítása, szűrőprogramok szervezése.
Idősek	Az alacsony nyugdíjak a létfenntartást veszélyeztetik. A lakhatási, a rezsi költségek, a gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök kifizetése után az egyéb szükségletek kielégítésére egy alacsony összeg áll rendelkezésükre.	Erre a problémára nem tudunk intézkedést tenni. Jelentős nyugdíjemelésre, infláció csökkenésre lenne szükség. Helyi szinten rendelettel szabályozni, hogy az alacsony jövedelműek több kedvezményt kapjanak térítési díj fizetéskor.
Idősek	Az idősek között magas az egyedül élők száma (gyerekek elköltöztek, elmagányosodás).	Közösségi programok célzott szervezése, az internet használatában való jártasság megszervezésének további támogatása.
Idősek	A belföldi utazás, pihenés, kikapcsolódás főleg az alacsony jövedelemmel rendelkező idősek számára nem elérhető.	Kirándulások, programok szervezése a jövedelmekhez igazodóan.
Idősek	Oktatás, foglalkoztatottság hiánya.	Megszervezni az idősek oktatását, foglalkoztatásukat elősegítő előadásokat, programokat szervezni, rendezni.

Nők	helyi munkalehetőségek korlátozottsága	helyi foglalkoztatási lehetőségek fejlesztése
Nők	A kisgyermekes nők munkába állásának akadálya, nem tudja a kisgyermekét hová tenni napközben	bölcsődei, óvodai férőhelyek bővítése
Fogyatékkal élők	A fogyatékkal élő emberek alacsony szintű biztonságérzete	Polgárórség fenntartása a községben.
Fogyatékkal élők	Járdák állapota több helyen törött, keskeny.	Járdák folyamatos karbantartása, helyreállítása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>		

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és nem romák közötti együttélés a béke és elfogadás jegyében telik.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életminősége javuljon, munkaerő-piaci beilleszkedési lehetőségei növekedjenek, társadalmi kirekesztettségük csökkenjen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek számára a településen a magas szintű intézményes ellátottság biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök megfelelő ellátására, szükség esetén gondozására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a szülői és munkahelyi feladatok összeegyeztetését, az egyenlő esélyek érvényesülését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők estében arra, hogy a településen teljes jogú lakosként élhessék mindennapi életüket.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedés elvárt célja	A cél összhangja a más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai stratégiához	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredmény fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1												
2												
3												
...												
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Közfoglalkoztatás, illetve hosszabb távú munkalehetőségek felkutatása, tájékoztatás a lehetőségekről	Mélyszegénységben élők/romák körében magas a tartós munkanélküli ség	Nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedés segítése	Szociális Szolgáltatás-tervezési Konceptió	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nők és Férfiak Társadalmi Esélyegyenlőséget Elősegítő Nemzeti Stratégia	Együttműködés a Munkaügyi Központtal, közfoglalkoztatás és közmunka programok szervezése, a munkaügyi központ által ajánlott tanfolyamok, álláslehetőségek figyelemmel kísérése	polgármester	2030. 12. 31.	Közfoglalkoztatásban részt vevők száma, nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedettek száma	Személyi és tárgyi feltételek a közfoglalkoztatásban részt vevő intézményekben	folyamatos	nem releváns

2	drogprevenció	terjedő kábítószer problémák	a településszintű kábítószerhasználat és értékesítés csökkentése	Szociális Szolgáltatás Tervezési Konceptió	Nemzeti Ifjúsági Stratégia, „Egyen jobb a gyermekeknél” Nemzeti Stratégia, Új Roma Stratégia	a potenciális érintettek körében külső szakértők bevonásával dogprevenációs előadások, rendezvények szervezése, életmódbeli változások segítése	családgozdozó	2030.12.31.	elért személyek száma, megtartott rendezvények száma	pályázati forrás, kapcsolatsegítő szakemberekkel	pályázati forrás, folyamatos utánkövetés, gondozás	nem releváns
3	bérlakásfelújítás, állománybővítés	megnőtt a szociális bérlakások iránti igény	cél a már meglévő bérlakásállomány korszerűsítése, illetve új bérlakások kialakítása	Gazdasági Program	Új Roma Stratégia (2019-2030), „Egyen jobb a gyermekeknél” Nemzeti Stratégia (2007-2032), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	igények felmérése, pályázati források felkutatása, lakásállomány felmérése	polgármester	2030.12.31.	felújított, korszerűsített lakások száma	az önkormányzat műszaki csoportja, felújításhoz szükséges anyagok, eszközök	folyamatos pályázati lehetőségek	nem releváns
4	Ipari terület fejlesztése	keves helyben a munkalehetőseg	munkahelyek számának növelése a településen	Gazdasági Program	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nők és Férfiak Társadalmi Esélyegyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Bővíteni az ipari területeinket ami lehetőséget ad vállalkozások településre invitálásához.	polgármester	2030.12.31.	ipari területek száma, ide települt vállalkozások száma	pályázati forrás, cégek	folyamatos pályázati lehetőségek	nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Iskolaépület felújítása, energetikai korszerűsítése	Az általános iskola épületének rossz állapota	A helyi általános iskola épülete korszerűvé, biztonságossá, vonzóvá válik. A szülők is szívesebben iratják az intézménybe gyermekeiket.	Településfejlesztési koncepció	Új Roma Stratégia (2019-2030), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Az állapotának felmérése, terdokumentáció elkészítése, pályázat benyújtása	Tankerület	2030. 12. 31	felújítás mértéke, energetikai mutató javulása	Tankerületi, Intézményfenntartói Együttműködés, pályázati forrás	tankerületi fenntartás	nem releváns
2	A nevelésbe vett gyermekek beilleszkedésének támogatása	Magas a nevelőszülők nél nevelkedő gyermekek száma, ami a helyi ellátórendszer leterheltségét tovább fokozza, valamint a gyermekek közösségeiben nehézséget szül	A településen élő, nevelésben lévő gyermekek helyi társadalmi beilleszkedésének támogatása, a helyi ellátórendszer kapacitásához igazodó létszámuk fenntartása	Alattyan átfogó értékelése a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Jelzőrendszer a folyamatos működtetése, Szociális segítség, szemléletformálás, folyamatos kapcsolattartás	Polgármester, jegyző	2030. 12. 31.	Veszélyeztetett gyermekek száma, jelzések száma, nevelésbe vett gyermekek és szülők száma	gyermekvédelmi feladatot ellátó szakemberek	folyamatos	nem releváns
3	Nevelő szülői hálózatok felkutatása, egyeztetés kezdeményezése	olyan családokhoz is helyeznek ki gyermekeket, ahol nem	A nevelő szülők számának normalizálása, gyermekek	Alattyan átfogó értékelése a gyermekjóléti és	Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Értekezlet a nevelőszülő hálózatok képviselőinek részvételével, ahol felhívjuk	a polgármester, jegyző	2030. 12. 31.	Veszélyeztetett gyermekek száma, jelzések száma, nevelésbe vett gyermekek és szülők száma	nevelőszülő hálózatok képviselői, gyermekvédelmi feladatot ellátó szakemberek	folyamatos	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása

- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Alattyan község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Alattyan község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 57/2025.(V.28.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: Alattyan, 2025. május 28.

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

Kivonat: Alattyan Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2025. május 28-án megtartott munkaterv szerinti ülésének jegyzőkönyvéből:

**Alattyan Község Önkormányzata
Képviselő-testületének**

57/2025.(V.28.) határozata

Alattyan Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2025-2030) elfogadásáról

- 1.) Alattyan Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Alattyan Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2025-2030) – a határozat mellékletében szereplő tartalommal – megtárgyalta és azt elfogadja.
- 2.) A képviselő-testület felkéri a polgármestert a program záradékának aláírására.
- 3.) A képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy a programot továbbítsa a Szociális Gyermekvédelmi Főigazgatóság, valamint a HEP fórum tagjai részére.

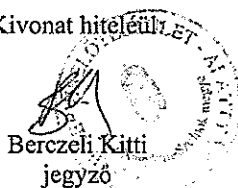
Határidő: 2025. június 4.

Felelős: Berczeli Kitti jegyző

Huszár Arnold sk.
polgármester

Berczeli Kitti sk.
jegyző

Kivonat hitelesítés

Alattyan, 2025. május 29.